

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand 4. Telefon: 151 — Sürögnyom: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucarestben 50 bani felár. Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik éviolyam, 54. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1897—1932.

Péntek, 1934. március 9

Megnyílnak a zsílipek

A közép-európai fegyvercsörtetések zajába egy új hang vegyült alig kétszer huszonnégy órája, melyre szinte egyöntetűen figyelnek fel Európa népei. Ez a hang a gazdasági reálpolitika megnyilatkozása, mert azt hirdeti a Quai D'Orsay nagy visszhanggal rendelkező párisi palotájából, ahol a világpolitika új szenzációit mixelik a francia diplomaták, hogy valóban elérkezett az idő az őszinte megegyezések politikájára és ha az osztrák-olasz-magyar gazdasági megegyezések új blokkját sikerül rövidesen létrehozni Rómában, úgy nem lehet semmi ok arra, hogy a többi közép-európai államblokkok és szövetségek szembe helyezkedjenek vele. A francia külpolitika hivatalos megnyilatkozásának értelmében hiba volna azt hinni, hogy csakis egyetlen egy államszövetség van hivatva rá, hogy orvosolja a Dunamedence gazdasági bajait, amelynek területén egész Európa gazdasági egyensulya fekszik: ha tehát történetesen az új olasz-magyar-osztrák gazdasági államszövetség ugyanazt akarja, mint a kisan-tant-államszövetség, vagy ugyanaz a gazdasági programja, mint az ugyancsak új Balkán-szövetségnek, semmi értelme sincsen annak, hogy egyik a másik célkitűzéseit politikai lépésekkel és taktikai sakkhuzásokkal gátolja meg, mert így nyilván egyiknek sem sikerült elérnie azt, amit egyébként mindegyik közép-európai és Balkán-állam gazdasági érdekei egyformán megkövetelnek. A cél közös és lényegében is oszthatatlan, mint ahogy oszthatatlanul egészen kell lennie Európa gazdasági egyensulyának is. Ha tehát valamennyien arra törekcsenek, hogy a Dunamedence gazdasági göcából kiindulva a mezőgazdasági termények és az ipari produktumok elosztódási folyamata az egész európai kontinensen a régi, háborúelőtti szabadságát visszanyerje: ha valamennyien egyformán őszinte szándékkal akarják a tizenöt év óta felhalmozott vámfalak lerombolását és a pénzügyi politika kölcsönös drótakadályainak felgöngyölítését: kézenfekvő a gondolat, hogy félre-téve a kölcsönös taktikai aggodalmakat, a gyű-lölködéseket és retorziókat aggályait, valamennyiük-nek össze kell fogniok a közös cél közös eléré-sére.

Tardieu-tól kezdve Mussoliniig és a stresai konferenciától a római négyhatalmi paktum alá-írásáig ezer és egy szempontból megkritizáltak is az európai reálpolitika útja tizenöt év óta mindig a Dunamedence felé kanyarodott vissza. Európa a Dunamedence jólétével és egyensulyával áll, vagy bukik: ezt a tételt előbb-utóbb fel kellett ismer-niök azoknak is, akik a diplomácia szalonjaiban gazdasági alapok nélkül próbálják tovább foly-tatni a maguk cselszövő taktikázgatásait. Most történetesen úgy alakultak a politikai események is, hogy elodázhatatlanul cselekedni kell, ha nem akarják továbbra is egyre inkább veszélyeztetni egész Európa gazdasági rendjét. A Dunamedence gazdasági hegemoniájáért folyó harc két nagy versenytársa, a francia és az olasz külpolitika ta-lán most érkezett el tizenöt év óta az első komoly és sürgető alkalomhoz, hogy egymással fegyver-szünetet kössön s ha ez bekövetkezik a közeljövő római tárgyalásain, úgy megvalósulhat Tardieu terve, elérte célját Mussolini négyhatalmi paktu-ma és végre-végre véget érhet annak a borzalmas pusztításnak és értékrombolásnak félelmetes fö-lyamata, melyet az 1918—1934-ik tizenhatéves gazdasági világháboru címén fog bejegyezni könyvébe a történelem.

Sajnos, még nem tartunk itt, de nincs kizár-va, hogy pár héten belül már mindez bekövetkezik. Abban az esetben, ha Rómában sikerül megala-pozni a francia-olasz együttműködés kereteit, fel-tétlenül megnyílnak a láthatatlan korridorok a Dunamedence országai között és a meginduló reális gazdasági élet hullámsodra játszi könnyed-séggel fogja egy-két év alatt elmosni mindazt a

II. Károly király beszéde a törvényhozókhöz:

Olyan törvények kellenek, amelyek enyhébbé teszik a lakosság helyzetét

„Egyedüli lehetséges eszköz az általános krízis megoldásására: a béke“ — Ófelsége átvette a kamara és a szenátus küldöttségétől a válaszfeliratot — Izgalmas szócsata a kamara mai ülésén Iamandi és Argetoianu között

A konverziós törvény jövő héten a parlament elé kerül

Bucurestiből jelentik: Ma délbén az uralkodó a szokásos ceremóniák közepette fo-gadta a Kamara küldöttségét, amely átnyujtot-ta a királynak a válaszfeliratot. Ófelsége a kö-vetkező szavak kíséretében vette át az ok-mányt:

— Nagy felelősség terhe nyugszik a kép-viselőház tagjainak vállán, de a legjobb metó-dus arra, hogy a köznek használjanak, olyan törvények hozatala, amelyek bármily csekély mértékben bár, de enyhébbé tegyék a lakos-ság helyzetét. Elvárom a nemzet képviselőitől, hogy bizalommal és hittel dolgozzanak, biza-

lommal és hittel a jobb jövő iránt. Ezt a jobb jövőt azonban csak a nemzet feltétlen összefo-gásával érhetjük el. Ugyanolyan nehézségek-kel küzdünk meg jelenleg, mint hatvanöt esz-tendővel ezelőtt, az akkori egyesülési időben, azonban egy minden áldozatkészséggel felru-házott hazafiság biztosíthatja a szilárd gazda-sági alapon nyugvó jövőt.

Fél egy órakor a szenátus küldöttsége je-lent meg az uralkodónál, aki a válaszfeliratot ez alkalommal a következő szavak kíséreté-ben vette át:

— Az egész világ súlyos gazdasági krízis karmaiban vergődik. Ez a válság, sajnos, Romá-niát sem kíméli meg. Az ország élén állók nagy felelősséget viselnek, mert a közvélemény sürgős és gyors tevékenységet vár tőlük. A gazdasági és morális problémákat, amelyek a helyzetet uralják, tényleges erőfeszítésekkel lehet megoldani. Mi élni akarunk és éppen ezért produktív munkát kell, hogy végezzünk. A morális mű elvégzése már könnyebben keresztül-vihető. Az a folyamat, amelynek a következménye a kitünő miniszterelnökünk, Duca György elvesztése volt, csak egy hosszas betegség folyamánya, de ebből a betegségből ki kell, hogy gyógyuljunk.

Külpolitikai kérdéseket érintve, kijelentet-te az uralkodó, hogy az egyedüli lehetséges eszköz az általános krízis megoldására: a bé-ke. Végül kifejtette azon reményét, hogy a szenátus tapasztalatokban gazdag tagjai el-végzik majd a reájuk váró feladatokat és meg-hozzák az adósságokra vonatkozó tövényt, amely az általános egyenlőség elvén kell, hogy alapuljon és hivatva lesz a terhes mult likvi-dálására, valamint egy új, biztos gazdasági jö-vő alapjainak megteremtésére.

A Kamara ülése

A Kamara mai ülésén napirend előtt Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke emelke-dett szólásra és kérte a Házat, szavazzon meg Duca özvegyének halála napjáig havi 50 ezer lej nyugdíjat 1934. január 1-től kezdődő visz-szamenőleges érvénnyel. Az összeg a pénzü-gyi tárca keretébe tartozna. Slavescu pénzügyminiszter a kormány nevében hozzájá-rult a javaslatához és a pártvezérek hozzászólá-sa után a Kamara el is fogadta az előter-jesztést.

Az interpellációk során az első felszólaló a lupista Ciolac volt, aki kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, hogyan lehetséges, hogy a Banca Nationala állítólag egy milliárd lej se-géllyel támogassa Blank Arisztidet, amikor szegény embereket semmivel sem segítenek. Condruş (liberális) elmondja tapasztalatait

mergező salakot, dinamittal tömött földalatti ak-nát és fojtogáz-forrást, amelyek miatt mindeddig nem találhattak egymásra a Dunamedence népei. És az is bizonyos, hogy egy gazdaságilag és po-litikailag kiegyensulyozott Európában nem lesz létjogosultsága többé a türelmetlenség és az elfo-gultság kisebbségi politikájának sem, amely az Európászerte, sőt világszerte dúló gazdasági ba-jok bűnbakjaként éppen a nemzeti kisebbségi tö-

a constantai olasz hajószerecsétlenségről-amelyeket mint újságíró szerzett. Kérte, hogy az önfeláldozóan dolgozó tengerészeknek ad-janak kitüntetést, mert megérdemlik.

Serdici (lupista) a románság sibiui megmozdulását teszi szóvá, amely az ottani százság közigazgatási befolyása ellen irá-nyul. A románság nem akarja megengedni, hogy a város vezető állásait a szász nemzeti-ség vegye kezébe. Ilyen tüntetések azonban Sighisoarán is várhatók, valamint minden olyan városban kilátás van rájuk, ahol a ki-sebbségek nem ismerik el a román elem ve-zető szerepét. Sürgős intézkedést kér a kor-mánytól az irányban, hogy törvény útján biz-tosítsák olyan városokban a románság vezető pozícióját, ahol történetesen nincsen többség-ben. Ha ez nem lehetséges, akkor legalább törvény szabja meg, hogy primár csakis ro-mán elem lehet.

Újabb gogista kirohanás

Ezután Petrovici (gogista) szólalt fel, aki vezérének minapi beszédének kiegészíté-sével felvilágosítást kér Ciümeti vasgárdis-ta vezető rejtélyes halála ügyében. Ciümetit holtan találták Bucuresti egyik külvárosában, — adta elő — ezt megelőzőleg Negrescu rendőrségi felügyelő letartóztatta. Szigorú vizsgálatot követel Negrescu ellen és kéri, de-ritsen világosságot a kormány az ügy rejtélyére,

megeket kívánja áldozatul odadobni a munkát és kényeret követelő tömegek szenvedélyének. Európa gazdasági és politikai egyensulya nyomán kiépül-ujra az európai lélek egyensulya is, amely előbb-utóbb újra meg kell, hogy találja a szenvedő tö-mégek számára azt az utat, amely a kultura és a civilizáció vívmányainak fáklafényénél az egye-temes emberi közösség további fejlődése felé vezet. (1)

Antonescu igazságügyminiszter azonnal szólásra emelkedett és határozott hangon utasította vissza azt a gyamsitást, amit Petrovici tanár az igazságügyi hatóság ellen irányított. Csodálkozásának adott kifejezést, hogy Petrovici azoknak az oldalára állott, akik a Duca elleni merénylet elkövetésével gyamsítva voltak.

Iamandi belügyi miniszter is felszólal a kormány részéről és gyonyos hangon beszél Petrovici-ról, akit komoly tanárnak tartott és nem érti, hogyan állhatott Goga szolgálatába. Elmondotta, hogy december 30-ikán éjjel találta meg a vasgárdista vezető tetemét, a körbontani intézetbe szállították, az ügyvétség megindította a vizsgálatot, de nem lehetett kideríteni, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e. Argetoianu valamit gyonyosan közbeszólt, amire Iamandi így felel:

— Az Ön minisztersége idején több nyomtalan eltűnés történt...

Argetoianu (derűsen): Na hallja... maga talán úgy szokott gyilkolni, hogy nyomokat hagy hátra...?

Iamandi folytatja beszédét, leszögezte, hogy ha a kormánynak tudomása van valamilyen büntény elkövetéséről, akkor sürgeti a vizsgálatot és azon van, hogy a tettes elnyerje büntetését. A kormány nem rejt véka alá semmit sem.

— Azt hiszi, — fordult Argetoianu felé, — hogy egy kormány, amely erősnek érzi magát, eltűri a rend felforgatására irányuló törekvéseket? Petrovici ur pedig lehet jó tanár, de nagyon rossz politikus és nagyon csodálkozom, hogy olyan politikus érdekeit vallja magáénak, aki diktátor akar lenni. Az egész idehozott gyilkossági ügy — választási reklám akart lenni a kormány ellen, de meg kell állapítanom, hogy az ügy nem a parlament, hanem az igazságügyi fórumak elé tartozik.

A konverziós törvény a parlament előtt

Tatarescu miniszterelnök egyébként a többségiek tegnapi összejövetelén kijelentette, hogy

a konverziós törvényt a jövő héten a parlament elé viszi.

A munkaügyi minisztérium további intézkedésig mindennemű uccai nyilvános gyűjtést, még a jótékony célu gyűjtéseket is, eltiltott.

A Sfatu Negustoresc küldöttsége kereste fel ma délelőtt Mitica Constantinescu ipar és kereskedelemügyi alminisztert, akinek memorandumot nyújtottak át a kereskedők sérelmeiről és kívánságairól. Az alminiszter a memorandum átvétele után kijelentette, hogy a kormány politikájának célja pártolni a nemzeti ipart és kereskedelmet és a vámkérdések is megkülönböztetett figyelemben részesülnek illetékesek részéről. Az adók leszállításáról hozandó törvények is, — mondotta az alminiszter — megerősítik majd az ország kereskedelmének haladását.

A holnapi minisztertanácsot, amelyen Titulescu nagy külpolitikai expozét mond, a külügyminiszter lakásán tartják meg.

Az Adeverul értesítése szerint, az ostromállapotot e hó végéig feltétlenül megszüntetik, miután a kormány ez időpontig megszavaztatja az államvédelmi törvényt.

„A Balkánon nem lesz háború“

— mondotta Sándor, Jugoszlávia királya. — Érdekes nyilatkozat a háboru lehetőségéről és a béke biztosításáról

Belgrádból jelentik: Knickerbocker amerikai hírlapíró közép-európai interjú-sorozatában ma megszólaltatta Sándor jugoszláv királyt is. Az újságíró első kérdése ez volt:

— Lesz-e háború Európában?

— Egy bizonyos, hogy a Balkánon nem lesz háború — válaszolta a király — majd még ezeket mondta:

— Évtizedekkel ezelőtt úgy szerepelt a Balkán Európa közvéleményében, mint tűzfészék, pedig schasem volt az. Ma még kevésbé tekinthető annak. Tagadhatatlanul vannak bizonyos külső befolyások a Balkánon, amelyek nyugtalan-ságot igyekeznek kelteni és utáiban állnak a kölcsönös megértésnek, de ki kell küszöbölni a Balkánról az idegen befolyást.

Papen német alkancellár is Rómába utazik

A Matin szerint Franciaország szabadkezet adott Olaszországnak a dunai kérdésben — Barthou francia külügyminiszter Brüsszelbe utazott a belga miniszterelnök németbarát beszéde miatt

Párisból jelentik: A nemzetközi sajtó bőven kommentálja Brocqueville belga miniszterelnök beszédét, amelyben leszögezte, hogy Németországgal megegyezést kell kötni, mert a birodalmat nem lehet diktátumokkal a jelenlegi fegyverkezési állapot fenntartására kényszeríteni. A Times párisi tudósítója szerint, Franciaország és Belgium között szakadásra került a sor. Eddig Belgium a francia katonai szellem és katonai erő függvényének látszott, most ez a viszony megszűnt, mert a belga kormánynak teljesen ellentétes nézetei vannak a leszerelés kérdésében, mint Franciaországnak. A helyzetet komplikálja az is, hogy a belga miniszterelnök után Hymans külügyminiszter is nagy beszédet mondott, amelyben kárhóztatja a felszerelési versenget és azt hangoztatja, hogy Németországot nem lehet kényszerintézkedésekkel megfenyegetni. Németországgal csak nemzetközi megállapodás után lehet dülörejutni.

A francia sajtó megállapítja, hogy III. Lipót belga király trónjának biztonsága főképpen a francia összeköttetéstől függ. Ha az a katonai összeköttetés, amely a belga dinasztia helyzetét Belgiumban biztosította, megszűnik, a királyi dinasztia sorsa nem látszik már biztosítottnak.

A római francia nagykövét, aki az olasz-francia közeledés ügyében tanácskozott a francia kormánnyal, visszautazott Rómába és magával vitte azt az utasítást, amely szerint közölni fogja az olasz kormánnyal, hogy Franciaország helyesli az osztrák-olasz-magyar tárgyalásokat és különösen nagy súlyt fektet arra, hogy a közép-európai kérdést nemcsak Franciaország hozzájárulásával, hanem egyenesen támogatásával oldják meg. Barthou külügyminiszter, aki befejezte a követtel a tárgyalásokat, ma Brüsszelbe utazott, hogy a közép-európai kérdéssel Brocqueville nyilatkozatáról tárgyaljon a belga kormánnyal.

A Daily Telegraph vezércikkben foglalkozik a belga miniszterelnök beszédével, amelynek különösen azt a részét emeli ki, hogy ha Németország ragaszkodik nagyobb hadsereg felállításához, akkor ez ellen semmit sem lehet tenni. A Morning Post csodálattal adózik Brocqueville hátorágának. A beszéd azon részének tulajdonít különösebb fontosságot, amely megállapítja, hogy a német hadsereg tényleges létszáma és a volt szövetséges államok hadseregének létszáma között oly nagy arányú az eltérés, hogy ezt a kérdést nem lehet a német hadsereg létszámának felemelésével elintézni. A szövetséges államok hadseregeinek létszámát jelentős mértékben le kell szállítani és a német hadsereget ezzel a leszállított aránnyal kell egyenlővé tenni.

A külpolitika másik nagy eseményét egyébként az képezi, hogy Gömbössel és Dollfussal

egyidejűleg Papen német alkancellár is Rómába utazik. Papen részt vesz Rómában a Máltai-lovagrend március 14-iki ülésén. A hír politikai örökben nagy feltűnést keltett és általános az a vélemény, hogy Papen utja összefüggésben áll a dunai problémák rendezésének kérdésével.

Párisból jelentik: A Matin római értesítése szerint úgy tudják, hogy Franciaország Olaszországnak szabadkezet adott a dunai kérdésben és Páris előre hozzájárult azokhoz a határozatokhoz, amelyeket a római megbeszéléseken fognak hozni.

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula miniszterelnök ma egész napon át tanácskozással folytatott a római tárgyalások előkészítésére. A holnapi minisztertanács is ezzel a kérdéssel foglalkozik. Magyar politikai körök szerint a római tanácskozások annál is fontosabbakká lettek, miután elhárultak az olasz-osztrák együttműködés elől azok az akadályok, amelyet részint a kisantant, részint Franciaország támasztottak.

Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar legitimisták megbeszéléseinek befejezése után gróf Széchen Miklós, a monarchia volt párisi nagykövetének fia ma reggel Hollandiába utazott, Zita volt királyné tartózkodási helyére, hogy az értekezlet lefolyásáról jelentést tegyen a királyi családnak.

Prágából jelentik: A cseh jobboldali sajtó örömmel fogadja azokat a híreket, amelyek szerint Páris és Róma között közeledés jön létre. Azokat a híreket, amelyek arról számoltak be, hogy Benes Rómába utazik, hivatalosan is megcáfolják ugyan, de ugyanakkor megállapítják azt is, hogy „jobb szelek fujnak Róma felől”. A cseh agrárpárti sajtó szintén üdvözlö a változást, az ellenzéki lapok azonban felhasználják az alkalmat, hogy támadást intézzenek Benes ellen és azt hangoztatják, hogy más országokban ilyen éles külpolitikai változás feltétlenül személyi változást vont volna maga után. Egyes lapok azt írják, hogy már nem Páris, hanem Róma vezet és inkább alvételük magukat Róma akaratának, semhogy később Berlinnek, vagy Bécsnek rendeljék alá magukat.

Aradmegyei községek, egyházak és telepések harca

egy nyolcszáz holdas birtok körül

Bonyolult agrárügy került ma az aradi törvényesek elé. Már nyolc év óta folyik a per, amelynek számos érdekeltje van. Az agrárreform idején Mocioni Antal fővadászmester és Purgly László földbirtokos birtokából 800 holdat felosztottak Sft.-Paul, Sofronea, Curtici, Lupesti községek között, de 32 holdas területet kapott az arad-ségai görög katolikus hitközség is. A telepéseken kívül földet kapott a sofronea-i görög keleti egyház is. Már a szétosztás után, néhány hónappal ezelőtt a földművelésügyi minisztérium az aradi törvényesektől a földosztás revízióját kérte oly módon, hogy a harmadik curtici-i egyházközség részét megszünteti. A törvényesek elutasította a minisztérium kérelmét. Amikor az agrárreform munkáinak véglegesítésére került volna sor, az aradul-noui járásbírósg váratlanul megváltoztatta a földosztást. A bíróság határozat ellen ügyszólván az összes érdekelt fellebbeztek és az ügyet ma tiltta ki tárgyalásra az aradi törvényesek. Az érdekelt telepések és egyházközségek nevében dr. Borneas Gyula, dr. Hentiu János, dr. Petica Petrita, dr. Ursutiu Avram ügyvédek jelentek meg, akiknek perbeszéde után a bíróság március 15-ikére halasztotta az ítéletkiírdetést.

A magyar parlamenti csoport részvételével március 25-én közgyűlést tart az aradi és aradmegyei Magyar Párt

A párt intézőbizottságának ülése — „A magyarságnak fokozott szüksége van az összetartásra” — Élénk vita a gyűlésen — Új vezetőséget választ a Magyar Párt

A Magyar Párt aradi tagozatának intézőbizottsága ma este nyolc órai kezdettel ülést tartott, amelyen a március 25-én tartandó tisztújító közgyűlés előkészületeit vitatták meg. **Barabás Béla** dr. elnök megnyitó-beszédében megemlékezett arról, hogy **Pop C. István** elhunytával irásban fejezte ki részvétét a nagy román államférfi elhunytá fölött. **Pop C. István özvegye magyar nyelvű levélben köszönte meg a részvét kifejezését.** Ezt a levelet az elnök az intézőbizottság tagjai előtt felolvasta.

Ezután bejelentette **Barabás Béla** dr., hogy a négy évre választott elnökség és intézőbizottság mandátuma lejár és az új választásokra a március 25-iki közgyűlésen kerül sor. Örömet fejez ki afölött, hogy a választás iránt máris érdeklődés nyilvánul meg és azt hangoztatja, hogy a párt, illetve a tagozat egységét mindekké fölé kell őrizni.

— Ha voltak is hibák — mondotta — és ha történetek is mulasztások, azokért nem minden esetben a párt vezetőségét, a magyarságot, hanem inkább a viszonyokat terheli felelősség. Ezek a viszonyok pedig — amint látjuk — nem javulnak, hanem rosszabbodnak. A parlamentben nap-nap után ismétlődnek meg a támadások a magyarság ellen, holott a többségi nemzetnek végre be kellene látnia, hogy a magyarságban az ország olyan lojális állampolgárokot és értékes elemeket kapott, akiket minden becslés megillet. A magyarságnak ilyen körülmények között fokozottan kell összefognia és a március 25-iki közgyűlésen demonstrálni a Magyar Párt egysége mellett, Bizonyoságot kell tennünk arról, hogy lojális állampolgárok vagyunk, rendbontók sohasem leszünk, ilyenekhez nem csatlakozunk, de jogainkat megvédjük.

Mihalache Aradra érkezik,

hogy helyreállítsa a belső békét a nemzeti-parasztpártban

Feltűnést keltő, aradi politikai érdekességű cikk jelent meg a Curentul mai számában. A lap szerint néhány nap múlva Aradra érkezik **Jon Mihalache**, a nemzeti-parasztpárt elnöke, hogy a párt aradi tagozatának elnöki tisztje ügyében intézkedjen. Ez a tisztség **Pop C. István** elhunytával megüresedett és **Mihalache** a végleges elintézésig vállalta az aradi tagozat elnökségét is. Most azonban végleg rendezni akarja a kérdést, de ugyanakkor rendezni akarja a nemzeti-parasztpártból kilépett **dr. Marsieu Iustin** és frakciójának helyzetét is. **Mihalache** ugyanis megfelelő szituációt akar teremteni arra, hogy **dr. Marsieu Iustin** volt prefektus hűvel együtt visszalépjen a nemzeti-parasztpártba és megfelelő befolyást biztosít a visszalépőknek a párttagozat vezetésében. Aradról Clujra utazik az elnök és itt a Maniu—Vaida közötti ellentéteket akarja véglegesen likvidálni és helyreállítani a belső békét a nemzeti-parasztpártban.

Az elnök ezután azt javasolta, hogy a közgyűlés előkészítésére küldjenek ki egy bizottságot, amely az előkészítési munkálatok elvégzése mellett egyben összeállítana egy névsort az új vezetőségről és ezzel mintegy irányt mutatna a közgyűlés által kiküldendő kandidáló-bizottság munkájának. Ez a névsor természetesen a kandidáló-bizottságra nem lenne kötelező, de megkönnyítene annak munkáját és egyben tükrösképe lenne az elnökség, valamint az intézőbizottság munkájának. A kérdéshez elsőnek **Papp Andor** szolt hozzá, majd pedig élénk vita fejlődött ki. **Bakács Miksa** a szervező munka szükségességét hangoztatta. **Ambros János**, **dr. Bereczky Imre**, **Went Manó**, **Szabó Imre**, **Kelly István**, **dr. Parecz Béla**, **Justh János**, **dr. Örfi Gyula**, **dr. Széll Lajos**, **Zombory Gyula**, **Blaskovits István** és **Löcs Rezső** dr. szólaltak fel. **Szabó Imre** kereskedő felszólalásával egyidejűleg 130 magyarpárti tag által aláírt ívet nyújtott át az elnökségnek, amelyben az aláírók a közelgő községi választással kapcsolatos kívánságaikat közölték az elnökséggel. **Barabás Béla** dr. kijelentette, hogy ezeket a kívánságokat annakidején figyelembe fogják venni.

A kiküldendő bizottság körül kifejlődött élénk vita eredménnyel járt, amennyiben úgy

Aradi utazó rejtélyes módon eltűnt félmillió lejének ügye a bíróság előtt

— Három ismeretlen férfi rablása egy erdélyi állomáson —

Ma foglalkozott az aradi törvényszék **Ma ndru—Ciugudean** tanácsa **Nussbaum Lajos** aradi utazó ügyével. Beszámoltunk annakidején arról a feltűnést keltő esetről, amely az egyik erdélyi vasútállomáson történt és amelynek középpontjában **Nussbaum Lajos** állott. **Nussbaum** a timisoarai **Schwartztestvérek-cég** utazója volt és egy inkasszókört alkalmával, 1929. őszén, az utazó azzal a jelentéssel érkezett haza, hogy az egyik állomáson rosszulletett. Három ismeretlen férfi ült ugyanabban a fulkében és ezek felhasználták az alkalmat és elvitték aktatáskáját, amelyben az inkasszókört eredménye: 470.800 lej volt. **Nussbaum** megegyezett a céggel, amelynek a tartozás fedezésére körülbelül fél millió lej értékű váltót adott és az idők folyamán tartozásából körülbelül 120 ezer lejt egyenlített ki. A további kifizetések azonban megakadtak, mire az elmúlt évben a cég bünvádi feljelentést tett időközben kilépett utazója ellen. A feljelentés nyomán **Nussbaum Lajos** vizsgálati fogságba vetették és rövid ideig az aradi ügyészség foglya volt.

Az aradi törvényszék ma tárgyalta az ügyet. Kihallgatta **Nussbaumot**, aki elismételte a történeteket, majd az elnök kérdésére kijelentette, hogy azért nem tett annakidején feljelentést, mert kerülni akarta a botrányt. **Pop**

SVÁBHEGYI SZANATORIUM

(Budapest centrumától 12 percre).

Ideális subalpin klíma, ideális diétás ellátás. — Legnagyobb luxus. — Mérsékelt árak. Kúra, sport, szórakozás. 424

döntöttek, hogy ebben a bizottságban, amely a közgyűlés és a kandidáló-bizottság munkáját készíti elő, az elnökség részéről **dr. Széll Lajos**, **dr. Nagy Sándor** és **Zima Tibor** vesznek részt. Rajtuk kívül tagjai lesznek ennek a bizottságnak a hét aradi kerület elnökei, valamint: **Nesnera Aladár**, **dr. Bereczky Imre**, **dr. Borsos Béla**, **Szabó Imre**, **Hahn Alajos**, **Bakács Miksa**, **Papp Andor**, **Kelly István** és **Fränkl Alfréd**.

Az elnök ezután bejelentette, hogy a közgyűlést a Fehér Kereszt nagytermében tartják meg. Ezt megelőzőleg, március 16-án összeül Aradon a megyei intézőbizottság is. Közölte az egybegyűltekkel azt is, hogy meghívta a közgyűlésre az Országos Magyar Párt vezetőségét, valamint a parlamenti csoport tagjait, akik Aradon fognak nyilatkozni az általános helyzetről. Végül még megállapították azt is, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen minden magyar ember részt vehet, szavazati joguk azonban csak azoknak van, akik valóban tagjai a pártnak és akiket a megyei tagozatok küldtek ki. Az alapszabályok szerint a megyei tagozatok minden kétszáz lélek után egy delegátust küldenek, de képviselőt küld a legkisebb falu is, még ha abban nem is lakik kétszáz magyar. Az intézőbizottság határozata értelmében a fentemlített bizottság már a legközelebbi jövőben hozzáfog a közgyűlést előkészítő munkálatokhoz.

Sándor dr. védő arra hivatkozott, hogy egy cég alkalmazottja ellen csak három hónapon belül tehet feljelentést, ez esetben pedig négy évet vártak vele. Azonkívül **Nussbaum** garanciát adott tartozására és így nem vonható ma felelősségre a cég feljelentése alapján. A bíróság elhalasztotta a tárgyalást és kötelezte az utazót, csatolja be szerződését, annak bizonyítására, hogy tényleg alkalmazottja volt a cégnek és a legközelebbi tárgyalás időpontját március 28-ikában állapította meg.

Több száz főnyi német horogkeresztes átlépte a holland határt

Amsterdamból jelentik: Tegnap délelőtt több száz főnyi német horogkeresztes-rohamcsapat átlépte a holland határt és bevonult **Böttingen** holland városkába. A német nemzeti-szociálisták **Kruiden** holland horogkeresztes-vezér meghívására érkeztek a városba és résztvettek a holland horogkeresztesek gyűlésén. A németországi horogkeresztesek bevonulása nagy feltűnést keltett és a város főterén tartott népgyűlésen rengeteg ember jelent meg. Utána a németek visszatértek a határon túlra. A holland kormány azonnal tiltakozó jegyzéket intézett Németországhoz.

CORSO-MOZGO mai műsora!

Lei 10, 15, 20.

Cervantes világhírű regénye élethűen filmro alakítva, tele finom humorral

DON QUICHOTTE

Főszerepben: **SALJAPIN**, világhírű orosz bariton.

Rendező: **G. W. PABST**.

OLYAN FILMET HOZUNK RÖVIDESEN, AMILYENT ÉVEK ÓTA NEM LATOTT ARAD. IGAZI NAGY VILAGSLAGER OPERETT

VIKTOR VAGY VIKTORIA

RENATE MÜLLER frakkban
HERMANN THIMIG
FRIEDL PIRETTA egy új csillag
HILDE HILDEBRAND
FRITZ ODEMATT

Nagyobb lesz, mint volt a **TANCOL A KONGRESSZUS**, HUMOROSABB, ÖTLETESEBB, mint a **MESEK AZ IRÓGÉPRŐL**. RENDEZŐ: **REINHOLD SCHONZEL**, a **Hercegnő** adjutánsa rendezője.

Jön! CORSO!

Fekete és vörös álarcok rejtélye egy cluji diák öngyilkossága háttérében

Fantasztikus történet, Wallace-i fordulatokkal Cristoreanu egyetemi hallgató tragédiájáról

Clujról jelentik: A tragikus végű Constantin Cristoreanu öngyilkosságának igazi okait egyre rejtélyesebb, áthatatlanabb misztérium látszik borítani. A hatóságok kezdetben értelmetlenül állottak szemben a fiatal diák gesztusával, aki a mezőgazdasági akadémia új épületének tetejéről, diákársai és barátai szemeláttára vetette le magát a földre, hogy ott élettelenül terüljön el. Csakhamar kiderült, hogy sem a szegény diák anyagi gondjai, sem pedig az ilyen esetekben plauzibilis szerelmi bánat nem voltak mozgatói ennek a tragédiának. Adatok kerültek elő, tanuvallomások hangzottak el, amelyek arra engednek következtetni, hogy Constantin Cristoreanu halála mögött egy Wallace fantáziát tulszárnyaló bonyolultságú történet áll.

A rendőrség utóbb cáfolta azokat a verzioakat, amelyek Constantin Cristoreanu öngyilkossága köré szövődnek. A Patria azonban most ismét felveti ezt a kérdést és Traian Rebreanu tollából cikksorozatokat indít be, hajmeresztő részletek feltárásával, igyekezve magyarázatát adni a titokzatos öngyilkosságnak. Constantin Cristoreanu három évvel ezelőtt jött Clujra, hozzálátott a tanuláshoz és igyekezett elfeledkezni bizonyos aktákról, amelyeket magával hozott, amelyeket évek óta nem lapozott át s amelyeknek tartalmát még emlékezetéből is kitorolni igyekezett. Amíg egy szép napon titokzatos személy jelent meg a láthatáron, aki ezeket az aktákat ellopta lakásából és levelet hagyott hátra a következő kategórikus szöveggel:

„Tíz napon belül jelentkezni fogsz Iasi-ban az alább megjelölt helyen. Ellenkező esetben te és testvéred fogják viselni a titkos akták következményeit, amelyek birtokukba jutottak. Bármilyen részlet nyilvánosságra hozatala halállal büntetettik.”

Cristoreanu a két napon keresztül nem lehetett ráismerni. A harmadik napon azonban felült a gyorsvonatra, hogy 24 órai utazás után fáradtan szálljon le a Iasi-i pályaudvaron. Az állomástól jóbarátjához hajtatott és ennek elmondott mindent. Feltárta az eltűnt akták titkát és megmutatta a levelet, amely a halálfenyegetést tartalmazta. A barát revolvert nyomott a kezébe és azt mondotta neki:

— Menj el oda, ahová hívnak, mondd, hogy nem hiszed, hogy az akták nálunk volnának, ha pedig elővennék, vedd elő a revolvert és szerezd vissza azokat magadnak.

Cristoreanu elindult a találkozóra Iasi zsidónegyedének egy alacsony, behorpadt fedelű háza felé. A hosszú és homályos udvaron leléncolt farkaskutyát, egyik ajtó fölött a felírás: Ide, Cristoreanu belép. A szobában mintegy tíz egyén: egy fekete, mások vörös álarcban. Az egyik vörös álarcos megszólalt:

— Kezünkben vagy, Nem szabadulhatsz tő-

lünk másképpen, minthogy belépsz sorainkba és tiszteletben tartod parancsainkat, utasításainkat. Minden utasítást végrehajtasz, amit az idő nekünk diktálni fog.

Az egyik fekete álarcos esküszöveget olvasott fel. Midőn Cristoreanu meghallotta a szavakat: „Egész életemre lekötölezem magam...” előrántotta revolverét és felkiáltott:

— Fel a kezekkel, vagy lövök!

Az álarcosok zavarba jönnek. Cristoreanu magához ragadja az aktákat, becsapja maga után az ajtót és mire a farkaskutyát rászabadítják, már az utcán van. Taxiba vágja magát és az állomás-hoz hajt. Hazautazik Tecuciba, az aktákat egy kazettába teszi, szüleinek hálószobájában, édesanyja ágya alatt a padló alá ássa. Szülei házat két héten keresztül „ismeretlen tettesek” látogatják szorgalmasan, valahányszor a ház magára marad. A rendőrség hiába kutat az áldozatok után, mint ahogy a látogatók is hiába próbálták visszaszerezni az aktákat. Cristoreanu elmondta

Megszűnt a távolkeleti háború veszélye

Megegyezés a keletkinai vasut ügyében. — Molotov népbiztos feltűnésteltő beszéde —

Tokioból jelentik: Megbízható forrásból szerzett értesülések szerint a mandzsu kormány megállapodott a szovjettal a kelet-kinai vasut átvételére. Ezt a vonalat tudvalevőleg az oroszok építették és tartották fenn, mert a kelet-sibériai Vladivosztk felé több nappal megrövidíti a vasuti közlekedést. A japánok térfoglalása után a mandzsu kormány vette át a rendelkezést a vasut fellett, egyre-másra vették őrizetbe a vasut orosz alkalmazottjait, végül a mandzsu kormány minden ellenszolgáltatás nélkül a maga számára akarta átvenni az oroszok vasutvonalát. A megegyezéssel természetesen megszűnnek az ellentétek és eloszlik a távolkeleti háború veszedelem.

Moszkvából jelentik: Szenzációs beszédet mondott Molotov a népbiztosok tanácsának tegnapi ülésén a szovjet fegyverkezésével kapcsolatban. Molotov kijelentette, hogy a négy európai hatalom közül egyiknek sem áll érdekében a leszerelés és így Londonban, mint Párisban a külpolitikai hangsúlyt Japánra fektetik. Genfben, Párisban, Londonban, sőt Washingtonban is arra törekcsenek, hogy a távolkeleti veszély fenmaradjon. Molotov rámutatott arra a rövidlátásra, mely az európai politikusok körében uralkodik. Azt hiszik, hogyha nem likvidálják békés uton a távolkeleti konfliktust, — ami ma már igazán súlyos feladat volna — úgy ezzel elérték azt, hogy Oroszország kénytelen haderejének több, mint háromnegyed részét a távoli Keleten lekötöni. Egy pillanatig sem gondolnak arra, hogy mi történik, ha a szovjet békés megállapodást kötne Japán-

édesanyjának, hogy ágya alatt egy kazetta van és ha kedves neki fia boldogsága, vigyázzon, nehogy valaki a kazettában lévő aktákhoz hozzájuthasson.

A diák újra Clujra jött és a jogi fakultásról hirtelen átiratkozott a mezőgazdasági akadémia. Visszavonultan élt, senkivel nem barátkozott. A barátkozást egyébként igyekezett kikerülni a jogi karon is. Egy Radulescu nevű diák azonban dlandóan nyomon követte a fakultáson, az utcán, a színházban, a könyvtárban. Cristoreanu attól tartott, hogy ez a bőpénzü bucuresti-i fiú utána kémkedik. Egy szép napon a mezőgazdasági akadémia egyik előadó termében Cristoreanu ismét magán érzi a zöld szempár villogását. Radulescu eddig ismeretlen okokból ugyancsak átiratkozott az akadémia. Ettől a pillanattól kezdve Cristoreanu nyugalma végleg eltűnt. Az átiratkozást nemsokára nyomon követte a tragédia, amely után Radulescu diák is nyomtalanul eltűnt.

Ma délelőtt egyébként fordulat történt a titokzatos háttérü öngyilkosság nyomozásában. Radulescu diák, akinek vallomása az öngyilkosság kiderítésére szenzációs jelentőségű lehet, visszaérkezett Clujra és kihallgatásra jelentkezett a rendőrségen. Radulescu vallomása azért bir jelentőséggel, mert ő az, aki tud arról,

milyen fenyegetésekkel kényszerítették Cristoreanut öngyilkosságra.

Radulescu kihallgatása folyik a rendőrségen. Részletek erről egyelőre nem szivárogtak ki.

Ebben az esetben Japán minden katonai ereje felszabadulna és ez a keleti nagyhatalom minden energiájával az európaiak Ázsiából való kiszorítására vetné magát. Európában ezt nem gondolják meg és ott ez a koncepció uralkodik: Japán révén a vörös hadsereget lekötöni és közben Oroszország ellen fegyverkezni.

Molotov megállapítja, hogy az európai nemzetek nem fognak leszerelni, a szovjetnek tehát minden eshetőségre fel kell készülnie. A következő háború a levegőben lóg és bárhol is tör ki, rövid időn belül egységes lesz a front Oroszország ellen. Molotov ezután megtette jelentését a szovjet felkészülésére vonatkozólag. A népbiztosok tanácsa hat órán át tartó ülésén elhatározta, hogy azonnali pilótaképző tanfolyamokat létesít. Ezt a légi védelmet egy második ötéves terv keretében építik ki. A második ötéves terv 1938-ban ér véget és keretében egymillió pilótát, félmillió bombavető és aknavető pilótát, valamint félmillió vitorlázó pilótát képeznek ki.

A szükséges repülőgépek előállítására céljából a második ötéves terv keretében 48 repülőgépgyárat létesítenek, azonkívül ugyancsak a második ötéves terv keretében 35 vegyi gyárat hadi vegyi anyag gyártására rendezik be. A vörös hadsereg létszámát a jelenlegi létszám egyötödével emelik, úgy, hogy a második ötéves terv befejezése után a vörös hadsereg amellett, hogy erőinek nagyrészét a japán határon tartja lekötve, titokban áll majd szemben az egyesült európai haderőkkel.

Színház—Művészet—Irodalom

* Ruzicskay György képképzésének sikere. Friss, modern levegőt, elevenséget és új színeket, új meglátásokat hozott Arad képzőművészeti életébe a néhány napja városunkban tartózkodó Ruzicskay György budapesti festőművész. Ruzicskay kiállítását, amely egy tágas, világos üzemhelyiségben van a Minorita-templommal szemben, az Aradi Közlöny fiókiadóhivatala mellett, naponta tömegesen keresik fel a művészetekért, minden szépért lelkesülő közönség köréből és különösen az ifjúság rajong Ruzicskay György képeiért, amelyek életük kisebb-nagyobb tragédiáit, vagy humoros, groteszk beállítású eseményeit tükrözik a művész lelkének ezerfényű prizmiáján keresztül. Az előkelő társaságok köréből sok vásárlóra talált Ruzicskay, olyanokra, akik igazán megértik és értékelni tudják a művészetét. Még néhány napig marad Aradon Ruzicskay György és ezalatt mindazok, akik még nem látják markáns, egyéni képeit, festményeit és ceruzarajzait, megtekinthetik a kiállítást délelőtt 10—11-ig és délután 3—8-ig. Ruzicskay György tárlata olyan élményt jelent, hogy egyszerre nem lehet lekülni azt a sok szép gondolatot, forrongó életet, amit Ruzicskay képei visszatükröznek.

Tizenegytagu csekkhamisító társaságot lepleztek le Bucurestiben

Három tettest már letartóztattak — Egy kairói társasulazás rendezőjét is hamis csekkel károsították meg — Nem jelentkeznek a károsultak

Rövid idővel ezelőtt Kairóba társaskirándulást szervezett Ghica Naum bucuresti-i vállalkozó, aki a napokban elpanaszolta Procop Dumitrescu bucuresti-i főügyésznek, hogy dr. M. Z. a fekete tőzsdén szerzett számlírás csekket adott át neki, amelyről csak néhány nap múlva állapította meg, hogy hamis. A feljelentés alapján a főügyész megbízta Stanescu vizsgálóbíró, hogy az állambiztonsági hivattal együtt indítsa meg a nyomozást, amely rövid idő múlva nagy eredményre vezetett. Megállapították ugyanis, hogy

Bucurestiben csekkhamisító-társaság működik, amely három nagy külföldi bank hamis bélyegzőjének segítségével csekket készített és azokat forgalomba is hozta.

A csekket a Str. Banul Maracine 28. sz. házban állították elő, a hamis bélyegzőket pedig a Str. Carol 30. számú épületben készítették. Kiderítették, hogy igen sok hamisítványt hoztak forgalomba és már több nagyszemléli csekket sikerült is lefoglalni. Felszólítást intéztek a károsultakhoz, hogy jelentkezzenek, de azok félelmükben és szégyenükben mostanig nem árulták el kiletüket.

A nyomozó hatóságoknak sikerült megállapítani, hogy a jólszervezett bandának tizenegy tagja van, akik közül három letartóztattak és a vizsgálóbíró elrendelte fogvatartásukat. A társaság többi tagjai a legközelebb szintén az ügyészségre kerülnek.

Negyedmillió aradi lopás epilógusa a timisoarai Tábla előtt

Lehet-e morális kényszerre hivatkozni egy váltó kifizetésének megtagadásánál? A táblai ítélet szerint csupán fizikai kényszer szerepelhet kifogásként. Aradi vendéglős érdekes váltópere

Egy annakidején nagy feltűnést keltett aradi lopás ügyének epilógusa került ma a timisoarai tábla elé, amelynek érdekes elvi kérdésben is kellett döntést hoznia: *lehet-e morális kényszerre hivatkozni egy váltókifizetés megtagadásánál?* Az érdekes ügy előzményei és részletei a következők:

Körülbelül két évvel ezelőtt történt, hogy Lovasberényi Árpád aradi vendéglős észrevette, hogy pénztárában állandó hiányok mutatkoznak. Megállapítása szerint körülbelül 250-300 ezer lejes hiány volt, mire ismeretlen tettesek ellen bünyvádi feljelentést tett az aradi rendőrségen. A rendőrségen *Tasca Romulus* detektívet bízták meg a nyomozással és a detektív bravuros nyomozás után elfogta a tolvajt — Lovasberényiek egyik rokona, *Schier József* né timisoarai lakos személyében. *Kiderült, hogy Schierné több ízben átlátogatott Aradra, kilopta Lovasberényiek szekrényéből a kasszakulcsot és megdézsmálta a kassza tartalmát.* Bünyét beismerte és a vizsgálat befejezéséig Schierné férjével együtt az aradi ügyészség foglya volt. Schier ellen a vizsgálat során elejtették a vádat és csupán felesége szerepelt tovább vádlottként. Az aradi törvényszék a bünygyben több tárgyalást tüzött ki, azonban *kiderült, hogy az asszony ismeretlen helyre szökött.*

Amikor a lopás ügye kipattant, Aradra jött Schier apja, *Schier Ferenc* nyugalmazott műszaki főtanácsos, aki a családi reputáció érdekében arra kérte Lovasberényit, álljon el az ügy folytatásától, *ennek ellenében százezer lej kártérítést ajánl fel.* Az aradi vendéglős elfogadta az ajánlatot és az összegről kötelezvényt, valamint váltót kapott. A váltó egy évi lejáratra szól, amikor azonban a lejárat ideje elérkezett, *a nyugalmazott főtanácsos megtagadta annak kifizetését.* Perre került az ügy, melynek során az aradi vendéglőst dr. *Höflich*

Béla ismert aradi ügyvéd képviselte. A bíróság előtt Schier Ferenc azzal érvelt, hogy

morális kényszer hatása alatt adta a váltót, mert családja becsületét akarta megmenteni.

Később azonban kiderült, hogy fia ártatlan és ezért nem hajlandó fizetni. Höflich dr. azzal érvelt, hogy *váltóaláírásnál morális kényszer nem lehet kifogás. Csak fizikai kényszerrel lehetne szó, ha valakit erőszakkal — például rászegzett fegyverrel — kényszerítene a váltó aláírására. A törvényszék helyt is adott az érvelésnek és elutasította Schier kifogását, kötelezve a váltó kifizetésére.*

Tegnap került az ügy a timisoarai tábla elé, amely hasonló álláspontra helyezkedett. Kimondotta ugyanis, hogy *minden váltó aláírásánál bizonyos kényszerítő külső körülmények játszanak közre, ezek azonban nem lehetnek később akadályai a váltó kifizetésének.* Csupán fizikai kényszer képezhet kifogást. Azzal, hogy a váltón kívül külön kötelezvényt is adott Schier, az összeg helytállóságát is elismerte és így a váltót ki kell fizetni. Ennek alapján a tábla kötelezte a műszaki főtanácsost a százezer lej kifizetésére.

THERMOGÈNE

meleget fejleszt és leküzdí a köhögést, a spanyollázatot, a rheumát, a derékfájást és az idegzsabát.

A Thermogen, mint egy egyszerű vatta lesz a bőrre rátéve. Előnyösen pótolja a borogatásokat, a mustár, luző és egyéb tapasztokat, masszírozás és más dörzsölés, amelyek tulajdonságait egyesítik.

Vezérképviselő: **I. DILLAN**, Bucuresti, I., Str. Pitar Moş 6. 125

Kapható a világ összes gyógyszerteráiban és drogériáiban.

Világvárosi nivóju lesz Pataky Veronika és táncsoportja holnapi estélye

Pataky Veronika és hat tanítványa táncolnak holnap este a színházban. Hat gyönyörűen kidolgozott, fiatal leánytest, hat egyéniség, amelyek egy egészé olvadnak a modern élet, a modern gondolat táncal való kifejezésében. Lobogó temperamentum, kifejező drámai erő, virtuóz technika, libegő könnyedség jellemzik ezt a táncsoportot, amely Románia egyetlen modern művészi táncgyűjtése.

A Pataky-iskolából került ki ez a hat tehetség, amelyek ott nyerték kiképzésüket gyermekkoruktól s ma azon a fokon vannak, hogy bármely világváros táncszínpadán megállnák helyüket.

A briliáns műsor ötletes, szellemes, humoros, változatos és az eredeti témák egész sorát öleli fel.

Az előjelekből ítélve, biztosra vehető, hogy zsufozt színház fogja végigtapsolni Pataky Veronikát és táncsoportját.

Végleg Aradon marad a Munkakamara

Vulpe József kormánybiztos nyilatkozata bucuresti-i utjáról — Három megyét csatolnak Aradhoz — „Tavaszi kacsza a kormányválság híre...”

Ma hazaérkezett a fővárosból *Vulpe József* prefekturái kabinetigazgató, munkakamara kormánybiztos, aki a kamara ügyeinek elintézése céljából utazott az elmúlt héten Bucurestibe *Strengar-Demian* Sava kamarai elnökkel. *Vulpe József* főképpen abban az irányban járt el, hogy a veszélyeztetett munkakamarát megmentse Arad számára. Bucuresti-i utjáról a következőket mondotta a kormánybiztos az *Aradi Közölny* munkatársának:

— Jártunk *Georgiu* munkaügyi államtitkárnál, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy *a Munkakamara Aradon marad és idecsatolják Hunedoara-, Bihor- és Albamegyéket is.* Ezeknek a megyéknek székhelyén fiókkamarákat állítunk fel, amelyeknek megszervezése a legrövidebb időn belül megtörténik. A munkaügyi minisztérium egyébként jóváhagyta a kamara költségvetését és elfogadta a vezetőség előterjesztéseit. Már Bucurestiben szereztem hírt arról, amit közben Aradon is megtudtak, hogy úgy a Kereskedelmi és Iparkamara, mint a Mezőgazdasági Kamara Aradon marad és így a város nem veszti el egyetlen intézményét sem.

Kérdést intéztünk ezután az utóbbi napokban elterjedt kormányválság-híre vonatkozólag is, mire a kormánybiztos mosolyogva válaszolt:

— *Egy kis ellenzéki kacsza az egész. Szó sem volt kormányválságról és szó sem lehet róla. Néhány tavaszi kacsut talált fel olvasóinak — ennyi az egész.*

Nem vagyok angyal!

MAE WEST

Igazi asszony, a ragadozó falánkságával és a háremhölgy érzéki varázsával.

Premier holnap!

CENTRAL. Jegyelövétel máttól!

Visszaélések Aradon a jótékony egyesületek nevében

Az utóbbi napokban egyre több visszaélést követnek el Aradon jótékony egyesületek nevében való gyűjtés által. Ismeretlen egyének házról-házra járnak gyűjtőivekkel, amelyeken valamelyik jótékony egyesület által nyilvántartott, ugynevezett „szemérmes szegény” jávára gyűjtenek adományokat. Az ilyen iven nem szerepel természetesen az illető egyesület pecsétje, sem vezetőinek aláírása, azonban aki adni akar, hogy a nyomort enyhítse, nem nézi azt, mire adakozik. Ez a magyarázata annak, hogy Arad előkelő társadalmi körei szerepelnek névaláírásukkal és a mai viszonyok között jelentékeny összegekkel az iven.

Az aradi Szociális Misszió Egyesület elnöknője: *Vásárhelyi Janka*, az Aradi Közlöny útján hívja fel Arad társadalmának figyelmét arra, hogy a Misszió nevében ismeretlen egyének gyűjtést rendeznek és már több ízben sikerült is szép összegeket összeharcsolniok ezen a lelkiismeretlen módon. A Misszió Egyesület elnöknője figyelmezteti tehát a közönséget, hogy csak olyan iven adakozzanak a Misszió szegényei részére, amelyeken az egyesület pecsétje és *Vásárhelyi Janka* aláírása szerepel. Egyébként a Misszió Egyesület csak akkor rendez gyűjtéseket, amikor a várostól engedélye van rá, tehát a gyűjtőivek mindenképpen hivatalos jellegűek, amiről könnyen felismerhető valódiságuk.

Central-Mozgó: A HÁREM BORZALMAI kép, ragyogó pompával, fényűző kiállítással, izgalmas cselekménnyel Főszerepekben: *Ivan Mosjoukine, Tania Fedor, Natalia Lissenko, Gaston Modot*, (Ma utoljára).

Select-Mozgó: PINTY és PONTY, IDEÁLIS HÁZASOK, Kacagató burleszk.

Pazsitny Bonaventura dr. rendfőnök nyilatkozik a minorita rendház ellen indított pereskedésről

Angeli Sebő, a megtévedt volt aradi minorita lelkész, még ma is bűnhődik...
— A rendház ítélete — Tartásdíj-per a rendház ellen —

„A minorita rendet nem lehet felelőssé tenni tagjainak erkölcsi és anyagi ügyeiért”

Az aradi járásbírósa ma tárgyalta annak a keresetnek ügyét, melyet Pásztor Julia aradi lakosnő megbízásából Jean Athanasiady ügyvéd nyújtott be a Minorita-rend ellen. Ítéletki-hirdetésre nem került sor, az ügyben a járásbírósa az ítélet kihirdetését március 15-ére halasztotta.

Ennek a járásbírósi pernek előzményei és várható fejleményei már napok óta foglalkoztatják a közönséget. Az ügyvel kapcsolatban városszerte különböző beállítású hírek terjedtek el, nyilatkozatok láttak napvilágot melyek módokon torzított, hihetetlen formákban s a közönség végül is nem tudta, hogy mihez tartsa magát a minoriták ellen beadott és szenzációvá felfújt keresettel kapcsolatban. Időszerűnek láttuk hát a dolgot a ma megtartott járásbírósi tárgyalás kapcsán a való tényállások felsorakoztatásával megvilágítani az alábbiakban:

A történet nem új keletű, több mint hat esztendőre vezet vissza a keletkezése. Angeli Sebő fiatal lelkész, a történet főszereplője az aradi Minorita-rendház tagja volt 1927-ben. Itt ismerkedett meg Pásztor Jullával, egy egyszerű háztartásbeli leánnyal, akivel szorosabb barátságot kötött és annak következményei lettek. Pásztor Jullának gyermeke született és a fiatal Angeli Sebő azzal, hogy az asszonyt továbbra is segítse, elismerte azt, hogy ő a gyermek apja.

Dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök, a mikor értesült a dologról, penitenciaképpen elhelyezte Angeli Sebőt az aradi Minorita-rendházba. Pásztor Julia magára maradt gyermekével. Ekkor gyermektartási keresetet adott be Angeli Sebő, a gyermek apja ellen. Az ügy tárgyalásra is került és Angeli Sebőt megidéztek a kereset letárgyalására, azonban a fiatal pap későn kapta kézhez az idézést s nem jelenhetett meg a tárgyaláson. Angeli Sebőt „in contumaciam” ezer lej havi tartásdíj megfizetésére ítélték. Az ügy ezzel be is lett volna fejezve, azonban kiderült, hogy Angeli Sebő nem tud tartásdíjat fizetni, mert fizetéssel nem rendelkezik. A Minorita-rend tagjai ugyanis teljes ellátást kapnak a rendtől, ezenkívül 1931-ig, a reformok keresztülviteléig csupán ruházatkölséget térített meg tagjai számára a rend. A ruhákat is 1931. óta természetben kapják a Minorita-rend tagjai, tehát semmiféle anyagi javakkal nem rendelkeznek.

A szerzetesek szigorú törvényei

Pásztor Julia tehát nem tudott végrehajtást eszközölni tartásdíj megítélése címén s ekkor fordult Jean Athanasiady ügyvédhez, aki újra beadta a gyermektartási keresetet a Minorita-rend ellen, abból a feltevésből indulva ki, hogy a rend felelős tagjaiért anyagiak, mint erkölcsiek tekintetében. Így került az ügy ma a járásbírósa elé, amely az ítéletki-hirdetést március 15-ére halasztotta.

Különböző fantasztikus hírek terjedtek el városszerte ezzel a perrel kapcsolatban. Így sokan tudni véltek arról is, hogy dr. Pazsitny rendfőnök huszezer lejt ajánlott volna azért, hogy a pertől Pásztor Julia elálljon. Felkerestük a tárgyalás után dr. Pazsitny Bonaventurát, aki az alábbiakban nyilatkozott a per előzményeiről, valamint az ügy összes fejleményeiről:

— Angeli Sebő fiatal, tapasztalatlan ember volt, amikor Aradra került. Megtévedt, de tévedésért el is vette büntetését s még ma is bűnhődik azért, amit lelki gyengesége miatt el-

követett. A katolikus egyház szellemével ellenkezik az, hogy ha valaki levelezte bűnét, azért ne nyerhessen bocsánatot. Angeli Sebőt amikor az ügyről értesültem, nyomban áthelyeztettem nagyenyedi rendházunkba és a rend törvényei által előírt vezeklések elvégzése után tagja maradhatott rendünknek. Hogy még ma is szenved büne miatt, ez azt jelenti, hogy soha magasabb papi méltóságot nem érhet el és magasabb hivatást nem fog betölteni...

A Minorita-rend köztisztelőben álló, emelkedett szellemű rendfőnöke a jóakarattal hangján beszél a gyermek anyjáról is:

— Jóindulattal voltunk irányában és miután gyermeke miatt nem dolgozhatott az első

A minorita-rend által felajánlott 10.000 lej

— Mikor az ítéletet megtudtam — folytatta a rendfőnök — felajánlottam a rend ügyvivője útján 10.000 lejt a leánynak, hogy egyszer mindenkorra vége legyen ennek az ügynek, holott tudtam, hogy követelését a fiatal lelkészen sohasem hajthatja be. A leány azonban visszautasította ezt az összeget, amit szánalomból ajánlottunk fel neki, mert nem azon a címen kapta, ahogyan akarta. Azóta természetesen nem foglalkoztunk többé az ügyével, ami a rendre igazán nem tartozott.

Pazsitny Bonaventura dr. erélyesen megcáfolja azt, mintha a rendet felelőssé lehetne tenni tagjainak erkölcsi és anyagi ügyeiért.

— A rend nem lehet felelős valamennyi tagjáért, éppen úgy, mint ahogy a katolikus anyaszentegyház sem lehet felelős valamennyi hívéért. Az Anyaszentegyház szenteket nevel, s a legnemesebb erkölcsi intézmény, azonban fennállása óta a szentjeinek száma sokkal kisebb, mint a bűnös emberek száma... Sajnos, valamennyien gyarló emberek vagyunk, akik elkövethetünk bűnöket is s éppen ezért nem lehet felelőssé tenni a szentferenci erkölcsök alapján álló Minorita-rendet — bűnös tagjaiért.

Töltse a husvétot

Konstantinápolyban.

A régi főváros összes látnivalóinak, a Prinkipó sziget és oszlatatos környékének megtekintésével.

Elsőrangú tejesítmenyekkel hat nap.

1934. április 6-12.

Részvételi ár 4200.— lejtől feljebb, amelyben az összes költségek benne foglaltatnak Constantinápoly—Constantinápolyig.

Felvilágosítások és prospektusok

KÜNSTLER Utazási és Vizum Irodában

Arad, a Serv. Maritim Roman képviselőjénél.

Bul. Reg. Maria 24.

Aradiak budapesti találkozó és szórakozó helye

Negresco

3908

kávéház
a Dunakorzón

Évben s láttuk nagy szegénységét, a Szent Antal-perselyből, amiben szegényeink számára gyűjtünk, segítéztük is néhány hónapig. Hiszen a Minorita-rend több ezer munkanélküli, beteg vagy elaggott embert segítézték évente. Miért ne juttattunk volna szívesen segélyt ennek a szerencsétlen, elbukott leánynak? A leány később nem viselkedett úgy, hogy erre a segélyre továbbra is igényt tarthatott volna s ezért kénytelenek voltunk a segítéztést megvonni tőle. Ekkor adta be az első keresetét Angeli Sebő ellen.

A továbbiakban dr. Pazsitny Bonaventura elmondja, hogy a keresetnek helyt adtak, miután Angeli Sebő nem jelent meg a tárgyaláson a fent már említett okoknál fogva. Azonban ekkor kiderült, hogy Angeli Sebőnek nincs semmiféle lefoglalható vagyona, sem fizetés nem kap a rendtől. Pásztor Julia tehát nem tudta behajtani követelését. Többször kerestette Angeli Sebőt az erdélyi rendházaknál, azonban választ nem kapott leveleire.

A rendfőnök elmondja még, hogy Pásztor Julia ezután több ügyvédnél próbálkozott, míg végül Athanasiady ügyvéd vállalta, hogy újra perre vigye a dolgot, most már a Minorita-rendház ellen.

— Részünkről az ügyet átadtuk ügyvivőnknek: dr. Széll Lajosnak és ezzel le is zártuk ezt a fejezetet.

Dr. Pazsitny Bonaventura nyilatkozata józan fényvel világítja meg azt az ügyet, amelynek főszereplője: Angeli Sebő ellen a rend törvényei már évekkel ezelőtt kimondták az ítéletet...

Visszaperli elajándékozott házát egy aradi vak asszony

Tragikus eset az aradi járásbírósa előtt

„Elajándékoztam mindenemet és most végig kell koldulnom a szomszédságot, hogy éhen ne haljak.”

Egész tragédia egyetlen mondatban. S ez a mondat egy bírósági beadvány néhány szava, melyet Miklós Jánosné Kádas-telepi vak asszony nyújtott be az aradi járásbíróshoz. Miklósné elmondja a keresetben, hogy 1931-ben megállapodást kötött Kramer János Kádas-telepi lakossal és feleségével, akiknek odaajándékozta házát és minden más vagyonát, körülbelül ötvenezer lej értékben, azzal a feltétellel, hogy élete végéig tartják. Amíg élelmiszer-készlete és ruhái tartottak, nem volt semmi baj. De egy év múlva elfogyott a készlet és akkor rádőbent arra, hogy semmivel sem akarják ellátni. Végig kellett koldulnia a szomszédságot, hogy éhen ne haljon s ráadásul meg is verték. Miklósné arra kérte a bíróságot, semmisítse meg az ajándékozási szerződést.

Az aradi járásbírósa ma tárgyalta az ügyet. Ionescu járásbíró kihallgatta Kramer Jánost és feleségét, akik azt vallották, hogy Miklósné, több rosszakarójuk rábeszélésére elhatározta, hogy visszakerül a házába. Nem fogadott el semmitsem tőlük, veszekedéseket provokált és mindenkinek a rossz bánásmód felett panaszkodott. Tagadták, hogy valaha is hozzá nyultak volna és rosszakaratnak bélyegezték a vádakát. Tanukat jelentették be annak bebizonyítására, hogy Miklósné kijelentette, hogy viselkedésével keresztülvizsgálta a szerződés megsemmisítését. Arra hivatkoztak, hogy építkeztek a telken és körülbelül huszezer lejt fektettek be a ház megnagyobbításába, végül pedig a kereset elutasítását kérték. A bíróság elrendelte a tanúk kihallgatását és a tárgyalást március 29-én halasztotta.

HIREK

A vért pad divatja

Mrs. Herbert Richardson ismert angol történész, egyik előadásában kifejtette, hogy a mai rövid hajviselet eredete a guillotinnal áll összefüggésben. A francia forradalom híres „coiffure à la victime”-je a vért pad divatja volt, amikor a nyaktól alá lépő hölgyek haját lenyirták, hogy a fürtök ne állják útját a háromszög élű pengének. Ez volt a történelem első kamaszfürtje. Ugyanabból a korból származott a súlyos láncokra emlékeztető ruhadíszek divatja, amelyek a Conciergerie börtönének bilincseire emlékeztettek.

A pireneusi háború idején kezdték a franciák a „beret”-sapkát viselni, amely a francia csapatok ellen küzdő baszk parasztok fővege volt.

Nelson egyiptomi győzelmei hozták divatba a nilus-kék színeket, a tengernagyi övet és kalapot.

Walter Scot, a nagy skót költő hatása alatt kapták fel a hölgyek a kockás skót szövetszínt, míg Byron költeményei a regény divatoknak kedveztek, mint tulhalvány arc, darázsderék, óriási tollas kalapok, stb.

1770. előtt Franciaország életnagyságú öltöztető-bábuk útján közölte az új divatokat a világgal. Ezeket az első „mannequinet”-eket elküldték valamennyi európai fővárosba. Amikor XIV. Lajos seregei Németalföldön harcoltak, a két ellenséges állam „divat-fegyverszünetet” kötött, megengedve, hogy a francia mannequineteket akadálytalanul szállíthassák át a tűzvonalon.

IDŐPROGNÓZIS: Mérsékelt északi szél, erősebb éjféli lehűlés várható, a nappali hőmérséklet lényegesebb változása nélkül. Eső még lehetséges.

Átalakítják a csehszlovák kormányt. Prágából jelentik: Politikai körök véleménye szerint a csehszlovák kormányt rövidesen átalakítják. Az új kormányból minden valószínűség szerint kimaradnak a szociálista miniszterek, mert Benes az ő feláldozásukkal akarja megnyerni Mussolini olasz miniszterelnököt. A szociálisták helyett a tót néppártot akarják bevonni az új kormányba. Arra számítanak politikai körökben, hogy ezzel a tótok visszakapnának valamit elveszített jogaikból és ezzel is rokonszenvet kelt majd Csehszlovákia Olaszországban.

Javult a világ főcserkészének állapota. Londonból jelentik: Lord Baden Powell, a világ főcserkészét ma a VII. Edward kórházból Hams-hireben levő otthonába szállították. A főcserkész állapota lényegesen megjavult és március 29-én Földközi-tengeri utra indul.

Járványos betegségek Barlad környékén. Bârladból jelentik: Bârlad környékén a nátha és kanyaró-járvány óriási méreteket öltött. Eddig 2000 megbetegedés történt. A Bârlad közelében levő Miclea községben két kiütéses tifusz is előfordult. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány leküzdésére.

A constantai elsüllyedt olasz hajó áldozatainak holttestét hazaszállítják. Constanta-ból jelentik: Holnap érkezik Constantaba az a Genuából utnak indított olasz hajó, amely a „Sant Antonio” olasz közös kilenc halott matrózának holttestét viszi haza fedélzetén. Intézkedés történt, hogy a holttesteknek a kórházi intézetből való elszállítása ünnepélyes külsőségek jegyében történjen meg. A gyászmenetben Ugo de Sola olasz követen kívül a román katonai hatóságok több képviselője is résztvevett.

Uj szenttelepet találtak Magyarországon. Budapestről jelentik: Tatáról érkezett jelentések szerint az ismert felsőgallai szénvölgyben új aknát tártak fel, ahol vastag szénrétegre találtak. A tárna nagyon jó minőségű szenet ad és az új akna feltárásával a széntermelés itt száz évre biztosítva van.

A nemzeti bajnokság második része lebonyolításának alkalmából a Clujon megjelenő „Patria” című napilap tippversenyt rendez, melynek nyertesét értékes díjakkal jutalmazza. A tippversenyen mindazok résztvehetnek, akik a „Patria”-ban megjelenő szelvényt kitöltik és azt a lap szerkesztőségének beküldik. A Verus-AMFA-mérkőzés elmaradása miatt a multheti díjat nem osztották ki, ellenben vigaszdíjat adtak, amelyet sorozás után az aradi Ioan Chiriciu nyert meg.

Magyar filmrendező Afrikában. A „Szin-házi Élet” új számában Lengyel Menyhért szenzációs cikket ír Korda Zoltánnak, a világhírű Korda Sándor öccsének afrikai filmexpedíciójáról. Ez lesz az első film, amely Délafrika őserdeinek világát eredeti hangfelvételekkel vetíti a néző elé. Rengeteg érdekes cikke és gyönyörű képeken kívül 64 oldalas Rádióvilághírő, 32 oldalas Gyermekuiság, kézimunkaív egészíti ki a „Szin-házi Élet” új számát, amelynek ára 20 lej, negyedévi előfizetési díj 250 lej.

Valcovici volt közlekedési miniszter előadása Aradon. Értékes egyéniség tart előadást a hó tizenegyedikén, vasárnap délután öt órakor a Kuiturpalota nagytermében. A Romániai Mérnök-egyesület aradi tagozatának sikerült egy előadásra megnyernie Victor Valcovici volt közlekedési minisztert, a timisoarai politechnica volt rektorát, a bucuresti-i egyetem tanárát. Valcovici professzor évek hosszú sora értékes tevékenységet fejt ki, mint közlekedési miniszter is nagy aktivitásról és sok praktikus elgondolásról tett tanúságot, így tehát vasárnapi felolvasása valóban túlnő a szokásos vidéki előadások keretein. A volt miniszter felolvasása — amelyet „Technika és gazdaság” címen tart meg — méltó módon illeszkedik be abba a sorozatba, amelynek eddigi előadói Manoilescu Mihály volt miniszter és Cristea Niculescu volt államtitkár voltak.

Házasságot kötött a svéd királyi herceg

LONDONBÓL jelentik: Sigwald svéd királyi herceg, mint Solidden gróf, ma délelőtt kötött házasságot egyik londoni anyakönyvvezetői hivatalban Patzek Erikával, egy berlini gyáros leányával. Az anyakönyvi hivatal előtt olyan hatalmas közönség gyűlt össze, hogy rendőrszolgát kellett kivezényelni a rend fenntartása érdekében.

Mikszáth Kálmán regény pályázatát egy szövegírói munkás nyerte meg. Budapestről jelentik: Mikszáth Kálmán regény pályázatát Gergely Márta, egy 20 éves szövegírói munkás nyerte meg a „Selyemmosó” című regényével. A fiatal írónő hat gimnáziumot végzett, majd hivatalnoknő lett Pécsen, de mindenáron Budapestre vágyott s három évvel ezelőtt felöltött, majd a Goldberger-féle selyemgyárban mint szövegírói munkásnő kapott alkalmazást.

Letartóztatták Clemenceau egykori merénylőjét. Párisból jelentik: Cottin Emilt, aki a háború alatt Clemenceau volt francia miniszterelnök ellen merényletet követett el és akit annak idején halálra ítélték, majd kegyelemben részesítették és kiutasították az ország területéről, a napokban Toulonba visszatért leánya meglátogatására. A detektívek felismerték és letartóztatták. Töltött revolvért találtak nála és megindították ellene az eljárást.

Halálozás. Dr. Grosz Endre nyug. járásbíró tegnap 69 éves korában elhunyt. Paster-nak Mártonné édesatyját gyászolja benne. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz az izr. temető halottasházából.

Az első börtönészaka megtörte a muresell gyilkosokat. Az aradi törvényszék első szekciójának Mandru-Gutunoiu-tanácsa ma foglalkozott a muresell gyilkosok vizsgálati fogságának ügyével. Lorenz Jakabné, Fehér Antal és Zámbo Tóth István a vádtanács előtt is beismerték büntetüket, majd Gutunoiu ügyész a vizsgálóbírói döntés megerősítését kérte, amit a törvényszék el is rendelt és harminc napos vizsgálati fogságba helyezte őket. Érdekes, hogy míg a csendőri vizsgálat alatt közömbösen viselkedtek a büntény tettesei, a mai vádtanácsi tárgyaláson már sápadtan, remegve állottak a bíróság előtt. Az első éjszaka a börtönben megtörte őket.

Épületfa kerítésoszlop, lécszerép, szőlőkaró olcsón beszerzésre, Autricht-nál
624 Jutányos gép-farmunkálás Cal. Vio. 1-2.

Öngyilkos lett egy cégvezető. Budapestről jelentik: Singer Margit, a nemrég megszűnt König és Strasser gabonagyáros cég cégvezetője veronállal megmérgezte magát és mire rátaláltak, már halott volt. Bucule-velében azt írta, hogy azért határozta el magát az öngyilkosságra, mert a megvakulástól félt. Az év folyamán ugyanis már több ízben megoperálták, de baja nem javult.

Leleplezett kommunista szervezet. Cernautiból jelentik: A rendőrség egy harminc tagból álló kommunista szervezetet leleplezett le, amelynek valamennyi tagját letartóztatták. A szervezet élén egy Kammel nevű egyén állott, akinek a neve az 1920-ban a szenátus ellen elkövetett merénylet során lett ismertté. Ő volt Goldstein merénylőnek a büntetés.

MURANIA TELEFON: 480.

MA, pénteken 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor UTOLJARA!
Legolcsóbb helyárakkal Lei 6, 8, 10, 15.

SZERELMESKEDES

(LIEBELEI)

ARTHUR SCHNITZLER regénye.

Az igazi szerelem filmje.

Magda Schneider — Paul Hörbiger.

D. u. 3 órakor 6.—leies átlaghelyárakkal utoljára

Madonnám, hol vagy?

Liane Haid — Victor de Kowa

Következő műsor: ANNY ONDRA

Lelkigyakorlatokra készülnek az aradi Minoriták templomában. Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök főpásztori levelet küldött Aradra, a melyben elrendelte, hogy tekintettel arra, hogy a Szentév Husvétkor fejeződik be, külön közös ájtatosságokat tartsanak az egyházmegye hívei részére. Ezt tekintetbe véve, dr. Lakatos Ottó plébános a husvét előtti lelkigyakorlatok sorrendjét a következőben állapította meg: A lelkigyakorlatok március 21-én, szerdán délután 6 órakor kezdődnek keresztuti ájtatosság keretében, majd elhangzik az első szentbeszéd este 7 órakor. Utána az Oltárszentség előtt lesz ájtatosság, melyet áldás fejez be. Csütörtökön, pénteken és szombaton reggel 7 órakor szentmisét tartanak, amely alatt prédikációk lesznek. Este 6 órakor keresztuti ájtatosság, 7 órakor szentbeszéd, utána ájtatosság az Oltárszentség előtt, majd áldás. Virágvasárnap, március 25-én reggel 7 órakor lesz a lelkigyakorlatok befejezése, közös szentáldozás és pápai áldással. Fél 9 órakor ünnepi barkaszentelés folyik le a Minoriták templomában, utána pedig nagymise. A szentbeszédet Márton Áron pap-szerkesztő, a cluji egyetem kiváló hitszónoka fogja elmondani, aki a Minorita-rend vendégeként Aradra érkezik. Szó van arról is, hogy dr. Pacha Ágoston megyéspüspök a lelkigyakorlatok befejezésére, vagy a husvétünnepre meglátogatja aradi híveit.

Az állami osztálysorsjáték 5-ik osztályának húzási eredményei 1934. március 8-án, a 9-ik húzási napon. Százötvenezer lejt nyert a 12237 számú sorsjegy. Százezer lejt az 59096. Hetvenezer lejt a 7393. Ötvenezer lejt a 38847, 57462. Huszezer lejt az 5359, 25355 és még 1618 nyeremény 15.000 lej és 5.500 lej között. Összneremény 30200. Kisorsolva 14625, kisorsolando még 15575 nyeremény és az 5.000.000 lejes jutalom, vagy 5 jutalom a 1.000.000 lej. A húzás 1934. március 26-ig tart.

Ai sirba vitte magával a vagyonát

Nemrégiben meghalt Genuában Luigi Costa, aki igen gazdag ember volt. Örökösői most exhumálási kérvényt nyújtottak be az itteni törvényszékhez. Kiderült ugyanis, hogy a halottra azt a kabátot adták rá, amelynek hélésebe be volt varrva egy 50.000 liráról szóló takarékkönyv, vagyis az elhunyt vagyonának egyik legjelentékenyebb része. Így történt azután, hogy Luigi Costa magával vitte vagyonát a sirba. A törvényszék az exhumálási engedélyt megadta és most majd a takarékkönyv birtokába jutnak az örökösök.

A jégtáblára szorult hajótöröttek helyzete egyre válságosabb. Moszkvából jelentik: A „Cseljuszkin”-expedíció hajótörötteinek helyzete napról-napra reménytelenebb. A jégtábla lassan olvadozik és most már közvetlenül a táborhely alatt is széles repedés képződött. A jég pontosan a tábor szükségkonyhája alatt repedt meg, úgy, hogy a konyha teljesen tönkrement és a már amúgy is csekély élelmiszerkészletek egy része a jéges vízbe esett és elsüllyedt. A mentőexpedícióra kivezényelt hajók és repülőgépek mindent megkísérlelnek, hogy elérjék az északkeleti irányba sodródó jégtáblát, amióta azonban Ljapitevszki pilótának sikerült óriásgépe fedélzetére venni a tábor asszonyait és gyermekeit, nem tudták többé megközelíteni a szerencsétleneket.

Kezddő érelmeszesedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhé emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja.

Ma az alanti gyógyszerházak tartanak éjféli szolgálatot:

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.

KAIN: Piata Avram Iancu.

NIEDERMAYER: Piata Să. Sava.

— Ruszinszkó volt kormányzójának titokzatos halála. Budapestről jelentik: Titokzatos körülmények között halt meg ma Budapesten Kutkafalvi Miklós, Ruszinszkó volt kormányzója. A lugosi szünetesü Kutkafalvi Miklós Nyírbátorból utazott fel Budapestre, ahol Hegedüs Sándor-uccai lakásán szállt meg. Itt hirtelen rosszul lett, mentőt hívtak, de mielőtt még az orvosok közbe léphettek volna, meghalt. A rejtélyes halál ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

— Anglia megmenti az európai civilizációt. Londonból jelentik: A légügyi tárca vitája során Baldwin helyettes miniszterelnök nyilatkozott és kijelentette, hogy egy pillanatig sem hailandó elfogadni azokat az állításokat, amelyek szerint Éden európai útja sikertelen lett volna. Ez az ut később hozza meg gyümölcsét. Anglia nem adja fel a reményt, hogy konvenciót sikerült létrehozni, amellyel megmentik az európai civilizációt.

Bertrand Russel a ruzs-kérdésről

Lord Bertrand Russell, a világhírű angol filozófus, aki legtöbbször csak a legmélyebb matematikai, filozófiai és társadalmi problémákkal szokatlan foglalkozni műveiben, most a Daily Express számára cikket írt a ruzs-kérdésről. Helyteleníti a ruzs-ellenes előítéleteket és különösen azt itéli el, hogy a tanítónőknek és tanároknak nem szabad ruzsozniuk. — Itt nyilván az a megfontolás az irányadó — írja a híres filozófus — hogy a tanítónő, vagy tanár nő csak akkor járhat elől jó erkölcsi példával, ha lemond arról, hogy szexuális hatást tegyen az ellenkező nemre. Én ezt helytelennek tartom. Erről csak beteg nők mondhatnak le, akiknek súlyos idegbeli gátlásai vannak. Ezekből pedig nem válhatnak jó pedagógusok. Olyan pedagógusokra van szükség, akik jókedvűek, derűsek és szeretik az életet. Azok a pedagógusok, akik maguknak is mindent megtiltanak, még többet tiltanak meg a gyermekeknek és ezzel elnyomják és tönkreteszik őket.

— A városi lovak egészségügyi szemléjének programja. Az aradvárosi főállatorvosi hivatal közlése szerint az évi rendszeres löszemléit a következő beosztás szerint fogják megejteni: Március hó 21-én 8—12 között a mikelakai lótulajdonosok az egykori község háza előtt. Ugyanebben az időben a perneavai lótulajdonosok március 26-án a Marospárt és a Str. General Coanda közötti területre szednek. Március 28-án 8—12-ig azok a perneavai gazdák, akik a gyermekkórház és a Str. Gen. Coanda közötti területen laknak. Ugyanezzel tartják a gredistei gazdák löszemléjét is. Március 30-án, délután 3—6 óra között a központi városrészek lótulajdonosai az állatvásártéren. Április 3-án 8—12-ig a gai-i és a segai lótulajdonosok a gai-i régi község háza előtt. Ugyanezzel nap d. u. 2—6-ig az Arad-határai lótulajdonosok a Turaycsárdánál kötelesek lovaikat szemlére bemutatni. A szokásos ellenőrző-szemléit Popovici Dávid városi főállatorvos fogja megejteni.

— A Textiltgyár adománya a városi munkanélküli segélyakció számára. A városi munkanélküli élelmiszer-segélyakció céljaira az Aradi Textiltgyár Rt. igazgatósága 20.000 lejű adományozott, amelyről ma érkezett meg a vállalat hivatalos értesítése a városi központi adminisztrációhoz. Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök hálás köszönettel vette tudomásul az iparüzem nemes adományát.

— Érdekes tartásper került ma az aradi járásbíró elé. Egy osztrák nevelőnő indított pert egy magasrangú aradi tisztviselő ellen. A kereset szerint a tisztviselőnél volt alkalmazásban, amikor a szerelmi viszony közöttük kezdetét vette és gyermeke született. A régi királyságban azonban nem perelhető gyermektartás és ezért itt perli miután a viszony Aradon is folytatódott. A bíróság ma tárgyalta az ügyet és a nevelőnő képviselőjében maga dr. Gabriel József timisoarai osztrák konzul érkezett Aradra. A tisztviselő képviselőjében dr. Ungár Imre ügyvéd rámutatott arra, hogy a kereset nem állhatja meg helyét, mert elképzelhetetlen, hogy Bucurestiből Aradra jöttek volna randevuzni, Ionescu járásbíró végül elrendelte az alperes tisztviselő eskü alatti kihallgatását és a vallomás alapján elutasította keresetével a nevelőnőt.

— Lej 100.000.— nyeremény az Arad megyei Takarékpénztárnál! Az állami osztálysorsjáték V. osztályában a 34708 számú sorsjegy 70.000 lejes nyereménye után, most az 54459 számú huzták ki 100.000 lejű nyereményt. Azonkívül 163 sorsjegy kisebb nyereményeket nyert. 11 huzási nap van hátra, nagy nyereményekkel. Sorsjegyek még kaphatók az Arad megyei Takarékpénztárnál.

— Kiskoruak betörőbandája. Ploestiből jelentik: A hatóságok abban a hitben, hogy a legutóbb Bucurestiben elkövetett gyilkosságok tettesei a városban tartózkodnak, nagyszabású éjszakai razziát rendeztek. A razziának mindössze az az eredménye volt, hogy egy kilenc tagú, 12—19 év közötti kiskoruakból álló betörőbandát lepleztek le. A banda vezére Stelea, 18 esztendő fiatalember, aki saját bevallása szerint 30 betörést követett el.

— Megindulnak a tárgyalások az Oradea—Arad—Timisoarai vasuti menetrend reformjáról. Amint az Aradi Közlöny a közelmúltban megírta, a CFR-igazgatóság meg akarja rövidíteni a vonat menetidejét az Oradea—Arad—Timisoara közötti útvonalon. Amint a timisoarai vasutigazgatóságtól érkezett értesítés hírt ad róla, március hó 10-én ül össze az első regionális értekezlet Timisoaran, amelyre Arad képviselőjében a városvezetőség egy tagját hívták meg. Valószínűleg maga Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök vesz részt a 10-i értekezleten, mert mindenki tisztában van vele, hogy főleg Aradváros érdeke, hogy a mai rossz vasuti összeköttetés az illetékes fórumok mielőbb javítsanak.

— Sándor Jenő, az Aradi Közlöny fotoriportere kitűnő felvételeket készített a Filharmonikus Zenekar szerda esti hangversenyén. A felvételek megtekinthetők az Aradi Közlöny fiókkiadóhivatalában (Minorita-templommal szemben) és Sándor Jenő fotoszalonjában kaphatók, a lutheránus templom mellett.

— Városi szolgálatból elbocsájtott kéményseprők. Több ízben érkezett jelentés Aradváros gazdasági ügyosztályához arról, hogy a város saját kezelésében lévő VI. kéményseprői kerületében egyes emberek szabálytalanul inkasszálják a különféle kéményseprési díjakat és illetékeket. A gazdasági hivatal megállapításai szerint a kerületben Czere Kálmán és Kovács Ferenc kéményseprő-segédek inkasszáltak szabálytalanul. A szokásos eljárás levezetése után a város a mai napon a két kéményseprő-segédet szolgálatából elbocsájtotta.

— Meghívó. Az Aradi Izraelita Jótékony Egylet 1934. március hó 19-én, este 7 órakor a zsidó hitközség tanácstermében tartandó évi rendszeres közgyűlésére. Tárgysorozat: Évi jelentés. A számvizsgáló bizottság jelentése. Elnök és vezetőség választása. Földes Soma, s. k. elnök.

Nem vagyok angyal!

Mae West, az új vamp világsikert aratott filmjének bemutatója a Central-mozgóban

Nem, Mae West nem angyal! Ezt a legjobb akaratral sem lehetne állítani. De színésznő! A szó legnemesebb értelmében: színésznő, ami talán több is, mint az, hogy „vamp”, „sex-appeal-démon”, stb., pedig ezen a címen aratta sikereit, ezek a jelszavak biztosították számára a diadalt. Színésznő, egyéniség, Nő, az örök nő, aki nemcsak megjelenésével, nemcsak az első impresszió varázsával, de — nagymértékben — játékával hódítja meg a közönség minden rétegét. Hogy szép-e? Erre igazán nehéz válaszolni. A nőknek sohasem tetszik az, aki elég merész ahhoz, hogy úgy viselkedjék, mintha a legszebb lenne. Mert Mae West ezt teszi. Ide áll elénk a dus mellével, a kövérkés csipőjével, gömbölyű karokkal, telt vállakkal és husos, az asszonyosan érett arcával, mint aki egyáltalában nem törődik azzal, hogy mit vélnék az ő típusáról. „Én Mae West vagyok, a romlott, a pénzsóvár, a hűtlen, az örökké életre éhes, én a legszebb, én a legkívánatosabb, én, az asszonyi tökély, én az utólrétegetlen igazi, egyetlen Nő...” És mi elhisszük neki.

Mae West nagyon hasonlít a Zola „Nana”-jához. De hasonlít az Anatole France „Thais”-ához is és bizonyosak vagyunk benne, hogy a Pompadour jellemében is találunk olyan vonásokat, amelyek ezt a harminc és negyven év közötti elomló székeséget a sex-appeal új királynőjévé avatják. Az, akit ebben a cirkuszlányban alakít, az uccalány és demimondéból összetakolt valaki hasonlíthatatlanul érdekesebb típus, mint az eddigi vampok, akik az utolsó felvonás utolsó jelenetében megtért bűnösként borulnak az igaz szerelmi alany vállára. Ez a Mae West itt, a Tira alakjában, brutális őszinteséggel véges-végig beszta marad. Meg kell emlékeznünk a szövegeknyvről, annak szellemességéről és arról a szabadságról, amely legalább is dicséretes. Itt mindenki mindent kimond nyersen, őszintén és leplezés nélkül. Tele van ez a szcenárium utolsó „bemondásokkal”, amelyek megkacagtatják a páholy közönségét épp úgy, mint az első sorokat. Eppen ez az összhang szerep és színésznő között, sőt Ruggles rendezői tehetsége között is, produkálták a film értékét. Ez az a bázis, amelyen nem csúszik el a reklám által hirdett különlegesség, ize...

Rendelkezési állományba helyeztek egy arad megyei telekkönyvi igazgatót

Két évi hivatalvesztés — négy hold föld átírása miatt

Feltűnést keltő fegyelmi ügy került ma az aradi törvényszék mellett működő fegyelmi bíróság elé, amely Popescu tanácselnök elnöklétével ült össze, hogy egy arad megyei telekkönyvi igazgató ügyében döntsön. A telekkönyvi igazgató ellen azt a vádat emelték, hogy hamis iratok alapján írt a felesége nevére négy hold földet. A feljelentés szerint az igazgató felesége négy hold földet vásárolt. Beszerzett egy községi bizonyítványt, amely igazolta, hogy mezőgazdasággal, baromfi- és sertés-tenyésztéssel foglalkozik és ennek alapján megtörtént az átírás. Később a községi elöljáróság visszavonta ezt a bizonyítványt. A vád szerint a föld eladójának nem állott volna jogában a területet átruházni, miután az kiskoruak tulajdonát képezte.

A tisztviselő a fegyelmi ügy folyamán azzal védekezett, hogy a földet jóhiszeműen vásárolta az eladótól, aki egyébként ma is fenntartja azon véleményét, hogy a birtok az övé, tehát teljes joggal diszponált felette. A községi bizonyítvány szabályszerű volt és nem tehet arról, hogy később visszavonták, ami pedig az átírást illeti, minden hasonló esetben, amikor az összes törvényes keltekeknek megfelel a kérvény, köteles átírni a földet, bárki legyen az. Kérte a föld eladójának, valamint több más tanúnak kihallgatását, arra nézve, hogy szabályszerűen járt el. A fegyelmi bíróság nem adott helyt a tanukihallgatásoknak, hanem a becsatolt akták alapján ítélezett és két évre rendelkezési állományba helyezte az arad megyei telekkönyvi igazgatót. A döntést ma delben hirdették ki előtte és a tisztviselő lesújtottan vette tudomásul a szigorú ítéletet.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy március 10-én, szombaton d. u. 4 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében (Piata Avram Iancu No. 18.) választmányi ülést tartunk, amelyre a tárgysorozat fontosságára való tekintettel a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Egyben tájékozással közöljük, hogy tagjaink részére a városi adóvalomások izeket kiállítjuk, s ezért kériük a nyugdíj-könyvet, valamint a házadóra vonatkozó 1933. évi kivételi jegyzőkönyvet is bemutatni. Végül felhívjuk Puy Aladar, özv. Buday Nándorné és Tóth András nyugdíjas tagjainkat, hogy egyesületünk irodájában sürgősen jelenjenek meg. Elnökség.

Nem tudták bezárni Franciaország legkövérebb emberét, mert nem lért be egyik cellába sem

Marseilleből jelentik: Az itteni rendőrség a minap elfogta különböző csalások miatt Lecoqua Armandot, aki Franciaország legkövérebb embere, Lecoqua 220 kiló. Amikor a detektívek közölték vele, hogy fogoly, Lecoqua arcán fölényes mosoly suhant át és kedélyesen indult el a detektívekkel a rendőrség épülete felé. Amikor be akarták vinni a fogdába, furcsa dolgok derültek ki. Kisült, hogy Lecoquat egyetlen cellába sem lehet bevinni, egyszerűen azért, mert Franciaország legkövérebb embere nem fér be egyetlen cella ajtaján sem. Nem maradt más hátra, mint egy garázsba helyezni a 220 kilós férfit, akinek tiszteletére külön kellett fűteni a hatalmas termet. Kihallgatása után a vizsgálóbíró úgy döntött, hogy nem kell Lecoqua szökésétől tartani és ezért szabadlábra helyezte Franciaország legkövérebb emberét. Lecoqua azonban nem mutatkozott hailandónak erre és kijelentette, hogy csak abban az esetben megy haza, ha a rendőrség emberei saját kezükön viszik el. Erre természetesen szintén nem került sor és így a kövér Lecoqua egyelőre a garázsban lakik és ott várja az újabb döntést sorsáról.

— Aradi rendőri hírek. Überall János Mircea Stanescu-uccai lakos feljelentést tett a rendőrségnek, hogy az elmúlt éjszaka betörők hatoltak be lakásába, ahonnan 7000 lej értékű ezüstneműt loptak el. — Előállították Miclea Veron cselédeányt, aki munkaadójától: Siarteu Páltól, aki az Eminescu-uccában lakik, különböző holmikot tulajdonított el. A rendőrség a fenti ügyekben vizsgálatot kezdett.

Fordította: MAROSI RUDOLF (25) Írta: Dr. KARL KINDERMANN

A moszkvai német követ erélyes intervenciója

Megkezdődtek a tanukihallgatások. Néhány jelentéktelen vallomás után Baumann jelent meg a tanuk padjánál, két Csekista kíséretében. Nyomban beismerte, hogy a Consul jobboldali német szervezet küldötte Oroszországba, hogy a szovjet vezérek meggyilkolását előkészítse. Amint befejezték kihallgatását, arra kértem a bíróságot, ne vegye tudomásul a hazug vallomást, miután Baumann a G. P. U. agent provocateurje. Ezután Heinz Neumann került elő, aki a német politikai viszonyokat ismertette, olyan lelkiismeretlenül hazug módon, hogy vallomása alatt a német követtség tisztviselői tüntetőleg elhagyták a termet. Neumann után Krylenko ügyész kezdte meg a vádirat felolvasását, amelyet azonban az idő előrehaladottsága miatt meg kellett szakítani és másnap reggel folytatták. A tárgyalás második napján újabb szenzáció történt. Megérkezett Moszkvába két diaktársam Berlinből, akiknek kihallgatását kérésre a német követtség erőszakolta keresztül a külügyi hivatalnál. A bíróságnak be kellett adnia derekát és elrendelnie a két tanu: Ernst Rose és Paul Finck kihallgatását, de ugyanakkor elrendelte, hogy a két diák senkivel se léphessen érintkezésbe a tárgyalás tartama alatt. Krylenko folytatta a vádirat felolvasását, majd Ditmarnak adták meg a felszólalás jogát.

Ditmar kijelentette, hogy fogsága alatt volt alkalmam a cári uralom reprezentánsaival összekeverni és azt látni, hogy mindegyiknél az érdekek játszották a főszerepet. A pap nem Krisztus tanaiért busult, hanem a kényelmes, jó életéért, a tiszték nem a haza érdekeiért sopánkodtak, hanem elmúlt orgiákra emlékeztek vissza. S így változtatta meg felfogását és lett a kommunizmus hívője. Órákon keresztül olvasta fel ezeket egy papirlapról, anélkül, hogy bárki megszakította volna. A G. P. U. kijátszotta egyik legfontosabb ütőkártyáját. A vallomás után dühömben azt kiáltottam, hogy Ditmar a G. P. U. szánalomra méltó rabszolgája, Baumann, Rosenfeld és Hoffmann pedig rabszolgahajcsárok és hóhérok. Válaszul Jaroslawski felolvasta a büntetőörvény ama szakaszát, amely közhivatalnokok megsértésére vonatkozott és több évi fegyházat helyezett ezért külön kilátásba. Következett a Baumannal való szembesítésünk. Ezalatt állandóan lélekkufárnak és főprovocateurnek neveztem és végül oly izgalmomba hoztam, hogy nekem akart jönni, csupán az örök akadályozták meg ebben. Végül azt követeltem a bíróságtól, lövesse azonnal agyon ezt a hóhért.

A német tanuk vallomása

Ditmar újabb kihallgatása után hozzám intézett keresztkérdéseket az ügyész. A nagy csatából egy jelenetre emlékszem tisztán s ez a következőképpen folyt le:

Krylenko: Kindermann, most a német fascizmusról olvasok fel beszámolót. Ha akar, közben kérdéseket tehet, hogy a megfelelő információkat megadhassam.

En: Nagyon hálás vagyok, ha előadást tart a fascizmusról, miután ugysem értem ezt a tant. De sokkal szivesebben venném, ha bebizonyítaná, mennyiben vagyok terrorista és mit követtem el. Mert ha ezt nem tudná megtenni, a vád kártyavárként omlik össze.

Krylenko: Nem tartok ismeretterjesztő felolvasást, olyan dolgokról van szó, amelyek a maga fejébe kerülhetnek.

En: Az én számomra ez az egész itt egy sűrű színházi előadás, ahol véletlenül néző he-

lyett aktív szereplővé változtatott a sors szé-
szélye.

A közönség nevetéssel honorálta ezt a kis szócsatát, mire Jaroslawski újra rendszabályokkal fenyegetőzött. Ezután következett nagy érdeklődés közepette Paul Finck, akinek kihallgatása előtt Krylenko megkérdezte Ditmartól:

— Jelen volt Paul Finck tanu a Consul megbeszélésein?

— Ő is tagja a szervezetnek — hangzott az elképesztő válasz.

Finck energikusan tiltakozott az inszinuáció ellen, Krylenko azonban felállva harsogta:

— Követelem Finck és Rosen azonnali letartóztatását, miután fascisták és a szovjetunió területére léptek tanulás ürügye alatt. Követelem az eljárás azonnali megindítását és a főtárgyalásig a G. P. U. börtönében való elhelyezésüket.

A felszólalás villámcsapásként hatott ránk, erre nem számítottunk, hiszen mindkét kollegám a bántatlanság biztosítása ellenében jött csak Moszkvába. A közönség is elégedetlenkedett. Több diák tüntetően felállt és elhagyta a termet. Kint ellenforradalmi tüntetés miatt tartóztatták le és — mint értesültem — a Solovski halálszigetre deportálták őket. Krylenko folytatta dörgedelmes beszédét és azzal gyanúsított meg bennünket, hogy a német követtséggel egyetértően dolgoztunk és Hilger követtségi tanácsossal beszéltek meg szovjetellenes tevékenységünket. Amikor már a német követtséget kezdte emlegetni, a követtségi tisztviselők eltávoztak. Egy óra mulva váratlanul felfüggesztették a tárgyalást.

Az aradi cukorgyárat ebben az évben nem helyezik üzembe

A gyár átveszi a lekötött cukorrépa mennyiséget — A cukorrépa-termelők és a munkások problémája

Aradi gazdasági körökben ma olyan hírek terjedtek el, hogy az aradi cukorgyár ebben az esztendőben nem kezd kampányt és ennek következtében nem is vehet át a termelőktől olyan mennyiségű cukorrépat, mint az elmúlt években. A cukorgyár tudvalevőleg minden év elején szerződést köt a gazdákkal a termelendő cukorrépa-mennyiségre vonatkozólag és ősszel a kampány megkezdésekor ezt a mennyiséget veszi át. A gazdák csak annyi répat termelnek, amelynek átvételét a cukorgyár szerződésileg biztosítja. A ma elterjedt hír természetesen általános érdeklődést váltott ki az érdekeltek körében.

A kérdéssel kapcsolatban az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a Cukorrépa-termelők Szövetségének vezetőségénél, ahol a következő választ kapta:

— A Cukorrépa-termelők Szövetsége ma hivatalos értesítést kapott az aradi cukorgyártól, mely közölte velünk, hogy ebben az évben az aradi gyárban nem kezdenek kampányt. Így tehát a kampány, amely rendszerint szeptember elején veszi kezdetét, elmarad és

a cukorgyárat ebben az esztendőben nem helyezik üzembe.

A gyár vezetősége azt is közölte velünk, hogy szerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget akar tenni.

Az aradi cukorgyár eddig közel 2700 katasztrálts

Legyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

A követtségi tisztviselők ugyanis nyomban jelentést tettek Brockdorff-Rantzau német nagykövetnek, aki autóba ült és elszárgult a külügyi népbiztosság palotájába. Azzal fenyegette meg a külügyi népbiztost, hogy azonnal elutazik Oroszországból, ami a diplomáciai kapcsolatok megszüntetését jelenti, ha nem kapcsolják ki az ügyből a követtséget és ha nem biztosítják a két németországi tanu bántatlanságát. A népbiztosság telefonbeszélgetést folytatott a G. P. U.-val. Az erélyes közbelépésnek megfelelő hatása volt. Csupán annyi történt, hogy a két tanu nyomban hatállyal kiutasították az ország területéről. Csak félgőzelem volt a mi részünkre, legfontosabb tanuinkat eltávolították...

Izgalmas jelenetek egy becsempésztett bőrönddel kapcsolatban

Teltek a napok. A tárgyalás hatodik napján Rosenfeldet hallgatták ki, aki közölte, hogy beismertem a vallomásomat önként tettem meg és az én vallomásom alapján leplezte le Baumannt. Nem bírtam tovább hallgatni, közbekiáltottam, hazugnak neveztem a vizsgálóbíró, aki kompromittálja az igazságszolgáltatást. Ismét Baumann került elő, akít ezuttal Wolscht szerepére nézve hallgattak ki. Baumann elmondotta, hogy Wolscht mérgeket és fegyvereket csempésztett be bőröndjében és azok segítségével akarta elkövetni a merényleteket. Az elnök odahozatta Wolscht bőröndjét és abból előkerült egy orvszagos szekrényke, nagymennyiségű ciankálival s egyéb mérgekkel, ezenkívül két revolver. Mondanom sem kell, hogy ezt a szekrénykét becsempészték a bőröndbe, amit Wolscht nyomban le is szögezett, megfelelően gunyos hangon. Újabb csata Baumann és köztem. Tipikus gonosztevőnek neveztem, amia annyira feldühödött, hogy csak a mellének szegzett szuronyok gátolták meg abban, hogy meg ne támadjon. A hangulat mind izzóbb lett... de kilátásaink mind rosszabbá váltak...

hold cukorrépa termésének átvételére kötött szerződést és ezt a kötelezettséget teljesíti is, amennyiben a termelt mennyiséget ősszel átveszi.

Ezt a mennyiséget azonban nem az aradi gyárban, hanem a freidorfi cukorgyárban dolgozzák fel,

amely tudvalevőleg szintén az aradi gyár érdekkörébe tartozik.

— Természetesen felmerül a kérdés, hogy mi történik azokkal a gazdákkal, akik még nem kötötték szerződést a cukorgyárral. Ezek ugyanis eddig minden esztendőben cukorrépa-termésüket az aradi gyárnak szállították. Közel ezer holdat lesz ki az a terület, amelynek termését mindaddig nem kötötte le a cukorgyár. Ezekben a földeken a gazdáknak ebben az esztendőben a cukorrépa helyett mást kell vetniük, mert ha cukorrépat termelnének, azt nem tudnák eladni.

Az aradi cukorgyárat fenti elhatározására értesülésünk szerint az bírta rá, hogy nagy cukorkészletekkel rendelkezik, amelyeket nehezen tud elhelyezni, raktárra termelni pedig nem akar. A gyár elhatározása természetesen nemcsak az aradmegyei gazdákat érinti közelről, de kihatással van azoknak a munkásoknak sorsára is, akiket az őszi kampány megindulásával a cukorgyár alkalmazni szokott és akiknek a gyárban kapott munka az őszi és a téli hónapokra megélhetést biztosít.

SPORT KÖZLÖNY

A NAC szombaton délután érkezik Aradra

Csillag László vette át az oradeai zöld-fehérek technikai ügyeinek irányítását — Az AMTE vasárnap délelőtt utazik át Temesvárra —

Vasárnap mindkét nemzeti bajnoki csapatunk szóhoz jut, de amíg a Gloriának bajnoki meccset kell játszania, addig az AMTE Timisoarán barátságos mérkőzés keretében méri össze erejét a TMTE-vel.

A Gloria-CFR és a NAC megismételt mérkőzésének előzményei ismeretesek. A NAC csapata — mint ahogy Oradeáról jelentik — már szombaton délután átutazik Aradra. A csapatot már össze is állították, az az együttes fog játszani, amelyet a tegnapi lapszámunkban közöltünk. A NAC-al fog tartani Csillag László is, aki egyike Románia legjobb trénerének. Csillag a Juventustól jött a NAC-hoz, miután az oradeaiak Remmerrel közös megegyezésre felbontották a szerződést. Remmer játszani akar még, de játékosai képességeit Romániában

nem érvényesíthette, ezért tért vissza Budapestre. A Gloria-CFR a szokott összetételben veszi fel a küzdelmet, játszani fog Husztik is, de valószínű, hogy a kitűnő formában levő Faur II. is szóhoz jut.

Az AMTE vasárnap délelőtt utazik át Temesvárra, ahol a TMTE-vel veszi fel a küzdelmet. Az AMTE vezetősége úgy Magoldot, mint Tolánt is pihenteti, a nevezett játékosok még nem teljesen fittekek és rájuk úgy Ploestiben, mint Bucurestiben szükség van. A csapat ebben az összetételben veszi fel a küzdelmet: Bugarin—Habás, Tóth—Lingurár, Dvorzsák, Szurgyi—Podrusek, Szinder I., Blaskovits, Gömöri, Pomacsek. Tartalékként Csajka utazik a csapattal. Az együttest Czégka Tibor, a futballszakosztály vezetője és Gulyás József tréner kíséri át Timisoarára.

A Soimi-CFR vezet az ifjúsági bajnokságban

Az ifjúsági bajnokság „hegemóniája” eddig az AMTE-é volt. Az elmúlt esztendőben a Soimi-CFR mindjobban feltört és ennek a pompás gárdának kitűnő szereplése állandósult. Az AMTE a második hely birtokosa. A harmadik az Olimpia-PTT. Itt közöljük a táblázatot:

1. Soimi-CFR	13	10	3	—	49	16	23	(3)
2. AMTE	13	11	—	—	2	87	13	22 (4)
3. Olimpia-PTT	13	8	4	1	66	21	20	(6)
4. Unirea	13	8	1	4	27	26	17	(9)
5. Egyetértés	12	6	1	5	39	35	13	(11)
6. Hakoah	13	6	1	6	22	23	13	(13)
7. ATE	12	4	5	3	30	26	13	(11)
8. Juventus	13	6	—	7	33	45	12	(14)
9. Gloria-CFR	10	4	2	4	19	22	10	(10)
10. AAC	13	3	4	6	39	20	10	(16)
11. Tricolor	13	3	1	9	23	57	7	(19)
12. Fortuna	13	1	—	12	8	78	2	(24)
13. Astra	11	—	—	11	5	65	—	(22)

O Reinhardt kényszerpihenője. Az AMTE kitűnő játékosánál túltrénirozottság következtében előálló izomidegességet állapított meg Steiner dr., az AMTE orvosa. Reinhardt Istvánt ez a betegség két heti kényszerpihenőre ítélte.

O Iskolák sportünnepélye. Május 10-én, a Gloria-CFR pályán, az aradi iskolák tartják a minden esztendőben nagy érdeklődés mellett megrendezett sportünnepélyüket.

O Minden vasutas hivatalból tagja a Vasutas Sportszövetségnek. A CFR vezérigazgatósága hozzájárult ahhoz, hogy a vasutas személyzet hivatalból tagja legyen a Vasutas Sportszövetségnek. Ez azt jelenti, hogy minden vasuti alkalmazott havi tagsági díjat köteles fizetni, melynek nagysága a törzsfizetés egy százaléka lesz. Tekintettel arra, hogy az országban mintegy 80 ezer tényleges szolgálatot végző vasuti alkalmazott van, ebből könnyen kiszámítható, hogy a vasutas sportszervezetek olyan állandó és biztos anyagi támogatáshoz jutnak, amellyel egyetlen más sportszervezetünk sem dicsekedhetik és amely biztosíték arra is, hogy a CFR szinte beláthatatlan sportolási lehetőséget fog nyújtani alkalmazottainak. Erre különben legjobban éppen a legnehezebb szolgálatot végző vasutasok vannak rászorítva.

O Bővült a Ripensia turája. A Ripensia újabb meccset jelentett be a szövetségnek. Ezek szerint március 19-én az FC Sochoux, 11-én az FC Mulhouse és 15-én az AC Metz ellen játszanak.

O Török és görög turára indul az Unirea Tricolor. Az Unirea Tricolor a jövő héten török- és görögországi turára indul, amelynek folyamán öt mérkőzést fog játszani. Athénben kettőt, Konstantinápolyban egyet, Ankarában a Bairam ünnepek alkalmával kettőt.

O Takács II.-t megoperálják. Budapestről jelentik: Takács II., a Ferencváros válogatott jobbágykötője a napokban operációnak veti alá magát. Ugyanis ki kell vésse a térdén levált porcot. Az operáció nem súlyos, nyolc nap múlva újra tréningbe állhat a kitűnő játékos

O Románia ökölvívó válogatottja az Európa bajnokságokon. A budapesti ökölvívó Európa bajnokságokon a szövetség a következő versenyzőkkel fogja képviselteni magát: Sande, Osca, Jordănescu, Dávid, Borcea, Nătescu, Lungu, Stănescu.

O A román hölgyatléták tavaszi műsora. A július 8-iki magyar—román női atlétikai viadal mellett, amely Brasovban lesz, Bécsben az osztrákokkal. Budapesten pedig az olaszokkal mérkőznek meg a magyar atlétahölgyek.

O A bucaresti-i CFR utolsó turameccse. A bucaresti-i CFR Saint-Maloban 3:3-ra játszott a Saint-Servain csapatával.

Szerencsétlen házassága miatt öngyilkos lett Dungyerszky Bogdán bácskai földbirtokos

A dúsgazdag bácskai nábob felvágta ereit, mert felesége nem akart vele kibékülni

Belgrádból jelentik: Dungyerszky Bogdán földbirtokos. Dungyerszky Jákó fia, zsilteppengével elvágta mindkét karján az ütőeret majd átvágta a nyakát is. Mire az öngyilkosságot észrevették, a fiatalember már elvérzett.

Az öngyilkos Dungyerszky-fiu a híres bácskai Dungyerszky-család tagja volt. Apja, Dungyerszky Jákó, unokatestvére volt Dungyerszky Lázárnak, a hírneves „bácskai nábobnak”. A Dungyerszky-családnak megmérhetetlen vagyona volt a Bácskában. Ujvidéken, Kölpényben, Kamendinon, Palánkán óriási birtokaik voltak, több sörgyár, szeszgyár volt a családnak. A Dungyerszky-család tagjai a legelőkelőbb körökből házasodtak. Dungyerszky Gedeonnak, az egykori magyar országgyűlési képviselőnek felesége ma a szerb királyné első udvarhölgye, aki a királyné után Jugoszláviában a legnagyobb társadalmi szerepet játsza. Dungyerszky Gyokó, a békebeli Budapest mulató világának ismert mecénása, az utolsó montenegrói miniszterelnök leányát vette feleségül.

A most öngyilkossá lett Dungyerszky Bogdán, Jovanovic volt szerb miniszter és bécsi követ leányát vette feleségül.

A huszonnyolc éves Dungyerszky Bogdán apjának ujvidéki birtokát kezelte. A dúsgazdag fiatalember gyakran megfordult Belgrádban és egy mulatságon ismerkedett meg a gyönyörű szép Jovanovic Csicsával, a miniszter leányával. Dungyerszky Bogdán a megismerkedés után gyakrabban kereste fel a miniszter otthonát és a fiatalok hamarosan megszerették egymást. A fiatalember rövidesen megkérte Jovanovic Csicsa kezét. Nagy fényvel és pompával tartották meg az esküvőt, a fiatal pár nászutra ment, majd visszatértek és Dungyerszkyék ujvidéki palotájában építettek csa-

Hétfőn, március 12-én este 7 óráig

lehet még jelentkezni a március 17-én este induló

Arad—bucurestii filléresgyorsra.

A jegy ára oda-vissza 550 lei a III. és 770 lei a II. osztályon.

A részvételi díj befizetésénél mindenki pontosan megszámozott helyet kap.

A bucaresti-i Splendid Hotelban (Calea Victoriei) előre rezerválható a szoba: 1 személyes 100 lei, két személyes 180 lei kiszolgálással együtt. Beiratkozások a 926

Wagons-Lits—Cook Menetjegyirodában Arad, Minorita-palota.

KÖNYVEK

Bölcsőtől a koporsóig. Izgalmas utat ír le Kosztolányi Dezső, mely az élet kezdetétől az élet végéig, a bölcsőtől a koporsóig vezet. Megmutatja a mai élet keresztmetszetét, azokat a kérdéseket és gondokat, amelyek foglalkoztatnak bennünket, azokat az embereket, akikkel ma vagy tegnap találkozunk. Ez a gazdag, tartalmas, érdekesítő könyv Kosztolányit új szemzőből mutatja be azoknak is, akik minden munkáját ismerik. A könyv, melyhez Fáy Dezső készített művészi címlapot, hófehér papíron, fűzve 60, egész vászonnakötésben 90 lei mindenütt, vagy a Lepage könyvkereskedésben: Cluj.

ládi fészket. Egy ideig a legnagyobb boldogságban és egyetértésben éltek. Az utóbbi időben azonban az ifju házastársak között nézeteltérések merültek fel. A helyzet mindjobban elmérgesedett és a fiatal asszony többször kijelentette, hogy elhagyja férjét és hazaköltözik szüleihez. Dungyerszky Bogdán mindent elkövetett, hogy ezt megakadályozza, azonban sikertelen maradt minden igyekezete.

Jovanovic Csicsa januárban elhagyta férjét és visszaköltözött Belgrádba szüleihez.

Hír szerint a napokban hiúsult meg a legutolsó békülési kísérlet és ez keserítette el annyira Dungyerszky Bogdánt, hogy öngyilkosságra határozta el magát.

Bezárkózott szobájába és zsilteppengével felvágta mindkét karján az ereket, majd átvágta a nyakát.

A halál elvérzés következtében állott be.

Dungyerszky Jákó, az életunt fiatalember apja kijelentette, hogy fia csak pillanatnyi elmezavarásban követhette el tettét.

Szerkesztői üzenet

Vidéki előfizető. B. sorai alapján érdeklődtünk a szeszmonopol aradi hivatalánál, ahol az alábbi felvilágosítást kaptuk: Az italmérési engedély jelenlegi tulajdonosa társasviszonyba lépni és akkor a társak neve is szerepelni fog az italmérési engedélyen. Az engedélyezés iránti folyamodványt a pénzügyminisztériumhoz kell címezni, de a pénzügyigazgatósághoz (II. emelet) kell benyújtani. A társulási szerződés is mellékelendő a kérvényhez. A szerződést feltétlenül közjegyzővel kell készíttetni. Az összetársulásnál ugyanazokat a törvényes feltételeket kell betartani, mint az új italmérési engedély megszerzésénél. Másféle átírást nem engedélyez a minisztérium.

FIAT-autóbusz 16 ülésessel, megfelelő gummizással Lei 30.000. Kapható Kálmán A. R.-T.-nál, Arad

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Március 16-tól kezdve csak a magánbankok útján benyújtott devizakérvényeket fogadja el a Nemzeti Bank

Az intézetek két ezrelék jutalékot kapnak — Elkészült a jegybank deviza-decentralizáló rendelete

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank ma hozta nyilvánosságra régen várt rendeletét, amely a külföldi devizák vételének és eladásának újbóli szabályozásáról szól és melynek alapján a devizaigénylők e hó 16-tól kezdve kiutalás iránti kérvényeikkel már nem fordulhatnak közvetlenül a jegybankhoz, vagy azok fiókjához, hanem csak a jogosítvánnyal bíró magánbankok útján bonyolíthatják le a fenti ügyeket. A rendeletet az alábbiakban ismertetjük:

A kereskedők, vállalkozók, iparosok, magánosok és általában mindazok, akik a külföldre akarnak átutalni, március 16-tól kezdve csak a felhatalmazott magánbankokhoz nyújthatják be kérvényeiket és azok továbbítják a Banca Nationala főintézetéhez, illetve fiókjához, de minden esetben kötelesek ellenőrizni azt, hogy a folyamodványok a devizatörvénynek megfelelően készültek-e el és mellékleteik teljesen rendben vannak-e?

Azok a pénzintézetek, amelyeknek export-deviza garantálására szóló autorizációjuk van, továbbá amelyek eddig is jogosultak voltak a Nemzeti Bank számára devizát vásárolni, ezután is zavartalanul folytathatják ezt a működést. Ezek a bankok a devizavásárláshoz — amely csak a hivatalos kurzus alapján történhetik — esetenként szerzik meg az engedélyt és a devizát a beszerzési áron kötelesek átadni a Jegybanknak, amely a vételár után két ezrelék províziót juttat nekik.

A bucaresti-i autorizált nagybankok az exportöröktől hivatalos árfolyamon megvett devizát közvetlenül is átadhatják az importöröknek, tehát ezek az intézetek kompenzációt direkt végezhetnek. A fenti rendelkezéseket csak kísérletképpen és egyelőre három hónapi időtartamra lépteti életbe a Nemzeti Bank, amely szorosabb kapcsolatot akar ezáltal létrehozni a saját intézete és a kereskedelmi üzletkörrel bíró magánbankok között.

A pénzügyminiszter szigorú adóbehajtást kíván, egy befolyásos aradmegyei község pedig általános adóhalasztást kért

Gazdag birtokosok udvarán perdült meg a végrehajtó dobja — Helyszini vizsgálat Radnán, Ineun, Pecican, Rovinen, Ch'isneu-Crisen

Az ország egyik legnagyobb problémája most az: hogyan lehet az április 1-ig rendelkezésre álló rövid három hét alatt behajtani az adóhátralékokat, mert az állami év április 1-én véget ér és akkorra már el kellene készíteni az 1934—35. évi állami költségvetést, amelynek bevétel rovatába az előző évben behajtott adóösszegeket kell beállítani, mint várható jövedelmeket. De ha kevés adó folyik be, akkor lehetetlenség reális költségvetést készíteni és a pénzügyminiszter részben emiatt még most sem határozta el, hogy a tavalyi adókiadás alapján tratja-e elő az adókat — természetesen a megváltoztatott kulcsok szerint — a jövő év számára.

Mint emlékeztet, tavaly november közepén a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az adókat végrehajtás és árverés nélkül hajtsák be, s ennek kellemetlen hatását csak most éri igazán a pénzügyminiszterium. Habár ezt a rendeletet ez év január elején vissza is vonták, de a csaknem kéthónapos behajtási szünet miatt jóval kevesebb adó folyt be, mint amennyit a pénzügyminiszterium várt. Emiatt az utóbbi hetekben a legszigorúbb adóbehajtásokat rendelte el Slavescu miniszter, aki kötelessé-gükké tette az adóhivataloknak, hogy a múlt évben kivetett adók 80 százalékát okvetlenül hajtsák be, nehogy meggyöngyüljön a kincstár fizetőképessége. Emiatt úgy Aradon, mint a vármegyében is kiméletet nem ismerő szigorot kell alkalmazni és mivel a községekben a lakosság egyrésze nem teljesíti az állammal szemben fennálló kötelezettségét, Doctor Vazul behajtási adminisztrátor kénytelen személyesen ellenőrizni a behajtást a községekben. Néhány nappal ezelőtt Radnán, Chisneu-Crisen, Ineun, tegnap pedig Pecican és Rovinen járt és csodálkozva konstataálta, hogy százholdas, gazdag birtokosok is tetemes összegekkel tartoznak az államnak, mert mostanig folyton elhalasztották az ellenük kitűzött árveréseket. Doctor Vazul intézkedésére néhány birtokosnál, akiknél a termés egyrésztét is lefoglalták, megperdült a végrehajtó dobja és erre

a gazdák az utolsó baniig kifizették tartozásukat.

— Olyanok is voltak közöttük — mondta az adminisztrátor az Aradi Közlöny munkatársának — akik a földosztás alkalmával birtokhoz jutottak és mégis csak árveréssel lehetett tőlük megkapni az adót.

Mint más forrásból értesülünk, az egyik község különböző befolyásokat érvényesít Bucuresstiben az adóárverések elhalasztása érdekében, holott a pénzügyminiszter a saját aláírásával ellátott rendeletben tette kötelessé-gükké az állami adóhivataloknak, hogy szigorúan hajtsák be az adóhátralékokat. A kérelmező községben ebben az évben csak 35 százalékat fizették meg az ott kivetett adóknak.

Aradon is sok munkával és izgalommal jár az adóhátralékok behajtása, mert a hátralevő három hét alatt kell pótolni a kéthónapi szünet hiányait. Hogy ez miképpen lesz lehetséges, az ma még nem tudható. Az árverést elszennvedő aradiak között többen is vannak olyanok, akik évtizedekig saját értékes házukban laktak, hosszú ideig elég pontosan fizettek és csak a súlyos pénzügyi viszonyok miatt váltak 100—120 ezer lejes adóhátralékosokká.

= Csökken a csehkorona hivatalos árfolyama. Zürich jegyzés: Bucuressti 3.05, Berlin 122.82 és fél, New-York 3.9 és háromnegyed, London 15.73, Páris 20.36 és háromnegyed, Milánó 26.50, Prága 12.83 és fél, Belgrád 7, Bécs 73.25 (56.—).

Félrevezetik Ön t akkor, ha „OLLA“ helyett silány utánszatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobbnak bevált „OLLA“ eredeti csomagolásban.

Az aradi adózóknak idézés nélkül kell megjelenni a timisoarai adófellebbezési tárgyaláson

Sürgős orvoslást kér Arad egész társadalma

Az aradi pénzügyigazgatósági palota II. emeletén, a kivetési direkción nyitott folyosójának hirdetőabláján az utóbbi napokban ismét igen sok idézést függesztettek ki, amelyekkel a timisoarai ítélőtábla által kitűzött adófellebbezési tárgyalásokra hívják fel a feleket. Mivel az adótörvény és a végrehajtási utasítások nem teszik kötelessé a kincstárnak, vagy a bíróságnak, hogy ezekre a fellebbezési tárgyalásokra közvetlenül küldjenek idézést és azt csak a hirdető táblán kell kifüggeszteni, az adózók emiatt sok sérelmet szenvednek. Közülük számosan csak véletlenül szereznek tudomást arról, hogy fontos ügyekben mikor lesz a fellebbezési tárgyalás és ugyiszólván a legutolsó órákban mehetnek át Timisoarára. Ha nem jelennek meg a tárgyaláson, akkor utólag már nem fogadják el igazolásukat.

Az Aradi Közlöny tehát ezúton hívja fel a fellebbezők figyelmét arra, hogy az ítélőtáblai adófellebbezési tárgyalásokra vagy kincstári bírságok ellen beadott fellebbezésekre ne várjanak idézést az ítélőtáblától, hanem naponta kísérjék figyelemmel a pénzügyigazgatóság II. emeletén levő hirdetőablán kifüggesztett, nevekkel feltüntetett idézéseket.

A fellebbezők legnagyobb része vállalkozó, gyáros, kereskedő, iparos, szóval üzletember, de magánosok is vannak közöttük és ezért nem csupán a kereskedelmi és ipari érdekvéviselők, hanem a közigazgatási hatóságok is kövessenek el mindent, hogy az adózók külön idézést kaphassanak ezekre a fellebbezési tárgyalásokra.

— Az állami tanintézetek, a községi jegyzők és a rendőrség februári fizetéséről szóló kiutalás ma megérkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz és holnap megkezdődik a fizetések folyósítása.

= Élénk forgalom a bucaresti-i értéktözsde. Tegnap rendkívül élénk volt a bucaresti-i értéktözsde, amelyen számottevő üzletkötések történtek és a vállalati részvények emelkedtek, a fix kamatozású kötvények azonban általában változatlanok maradtak. A Banca Romaneasca 325 lejről 335-re emelkedett, a Credit Roman 320—335, S. T. B. 1460—1500, Micu bányatársaság 1170—1195, Resita 405—408 árfolyamon cserélt gazdát, Resita-részvényeket 405-ért, Creditul Mimiert 354 lejért ajánlottak.

= Megkezdődtek a párisi tárgyalások a francia hitelezőkkel. Bucuresstiből jelentik, hogy Párisból kapott telefonértesítés szerint, Románia megbízottjai tegnap megkezdtek a tárgyalásokat a román-francia kölcsönkötvények tulajdonosainak képviselőivel. A franciák után, még e hét végén, sorra kerülnek a belga, holland, angol, német és svájci hitelezők is, akiknek képviselői a napokban szintén Párisba érkeznek. Tudvalevően Románia az összes külföldi hitelezőktől megfelelő adósságcsökkentést kér, mert a súlyos gazdasági viszonyok miatt képtelen pontosan és teljes összegben kiegyenlíteni tartozásainak esedékes részleteit. Az összes hitelezők megbízottjai és a Tatarescu-kormány képviselői, e hó 12-ikén, teljes ülést tartanak, amelyen megkezdik a részletes tárgyalásokat az engedelményekről. Nemcsak a Románia által felvett kölcsönök kötvényeiről fogják tárgyalni, hanem az 1897. évi három és fél százalékos magyar kölcsönkötvényeiről is, amelyeket Románia, mint a volt osztrák-magyar monarchia egyik utódállama, a békeszerződés alapján átvett és annak kifizetését is elvállalta.

= A jövő héten megkezdődnek a román-magyar kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik, hogy a március 31-ikén lejáró kereskedelmi- és clearingegyezmény ügyében összehívott román-magyar bizottság, a jövő héten kezdi meg tanácskozásait. A bucuresti-i kiküldöttek szerdán fognak Budapestre utazni. Az új egyezményben hosszú időre rendezni akarják a két állam között felmerült összes fizetési problémákat.

= Az aradi Mezőgazdasági Kamara e hó 9-ikén, pénteken rendezi meg aradi bikavásárárt, amelyen simenthali bikák vonulnak fel és sor kerül sertés-apaállatok eladására is. Azoknak az aradmegyei községeknek, amelyek tenyészállatokat akarnak vásárolni, a Mezőgazdasági Kamara segínyt nyújt. A községek a segínyt csak abban az esetben kapják meg, ha olyan állatokat vásárolnak, amelyek valóban kiváló minőségűek és amelyeket a Mezőgazdasági Kamara által kiküldött bizottság valóban megfelelőnek tart a tenyésztés céljaira.

= Szabaddá teszik a belföldi gyáripár fejlesztése szempontjából legfontosabb nyersanyagok behozatalát. Bucuresti-i magáninformáció szerint, már elkészült az új kontingensbehozatali rendszerre vonatkozó törvényjavaslat, amely nem sok változást tartalmaz a legutóbbi tervezettel szemben. A legfontosabb újítása a törvénynek, hogy szabaddá teszi a belföldi gyáripár számára elsőrendűnek deklarált nyersanyagok behozatalát. A kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint, ezek a cikkek nyersanyagbehozatalunk 20 százalékát — 2 milliárd lejt — teszik ki.

= Vetőmag-akció. Minden esztendőben, az aradi Mezőgazdasági Kamara ebben az évben is megrendezi vetőmag-akcióját. A kamara olcsó áron juttatja el a gazdákhöz a legjobb minőségű válogatott vetőmagvakat. A kiosztás minden kedden és pénteken történik. A Mezőgazdasági Kamara vezetősége figyelmezteti a gazdákat, hogy az 1933. évi kukorica vetőmag szempontjából nem felel meg a kívánalmaknak és ezért ajánlatosabb, ha a gazdák 1932-es tengerit használnak erre a célra.

= A pamut- és gyapjufonal behozatalát nem teszik szabaddá. A többi cikkekről még nem döntöttek. Az új rendszert április elsején fogják életbeléptetni. A Chrissoveloni bankházban megszervezett Export-Import hivatal az eredeti terv szerint fog működni.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 9.

Bucuresti, 13: Lemezek. Műsor: Auber: Fra Diavolo, egyveleg. Ponichelli: Gioconda-részlet, Csajkovsky: szerenád, játssa Jascha Heifetz, Orteg: Peer Gynt, szvit. 14: Hírek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: A zene folytatása. 20.20: Lemezek. 21: A filharmonikusok hangversenye a Román Atheneumból. 22.15: A zene folytatása. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Szervánzky szalonzenekar. 2.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 4.30: A rádió diákfelőrája. „Élet a gummiültetvényen”. 5: „Leányok pályaválasztás előtt”. 6: Hanglemezek. 7: Gyorsírótanfolyam. 7.30: Sportközlemények. 7.40: Gergely László zongorázik. 8.20: „A régi Pest pletykája”. 8.50: Sásdy-né-Schack Manka és dr. Schemmel Emilné szerzeményei. Előadja Raffay Erzs, Szedő Miklós (ének) és S. Schack Manka és Polgár Tibor. 10: Hírek. 10.20: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 11: Időjárásjelentés. 11.45: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. Bécs. 13.30: Lemezek. 14.30: Művészlemez. 18.10: Arnold Antal tenorista éneke. 18.30: Sransky Jozefin szoprán Wolff-dalokat énekel. 20.10: A rádiózenekar Ziehrer-hangversenye. 21.35: Lortzing humora. 23: Pach Walter orgonázik. 23.30: A bécsi állami operai énekhar szórakoztató hangversenye — Breslau. 12.50: Szórakoztató zene. 18.35: Händel: IV. és Mozart: X. hegedű- és zongoraszonátája. 21.10: Táncczene. Utána: A táncczene folytatása. — Kassa. 12.30: Lemezek. 17: Lemezek. 17.30: Ruszinszko műsora. 19.15: Lemezek. Königsberg. 14.05—15.30: Schubert- és Schumann-lemezek. 17: A danzigi állami színház zenekara. 19.25: Bräunlich Astrid dalestje. 21.15: Az operai zenekar Beethoven-estje Havemann Gusztáv hegedűművésszel. Utána: Táncclemezek — Milano. 20.30: Lemezek. 21.40: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 12.20: Lemezek. 20.20: A biztonsági őrség fuvószzenekara. 22: Szórakoztató zene. — Prága. 11.05: Lemezek. 13.10: Lemezek. 13.45: Lemezek. 18.05: Az Ondrzsicsek-négyes játéka. 21.30: Jazz. 22: A rádiózenekar Nottara bucuresti-i karnagy vezényletével és Mestek J. énekével. — Svájc: Aleman (Beromünster). 17: Zürichi rádiózenekar. 18: Sandrock Mia dalokat énekel. 20.30: Régi zeneszerzők művei. 22: Hírek. 22.10: Tarka est. 22.45—23.15: Weibel: Dr. Hochzyter, tájszó-láshangjáték. — Varsó. 13.05: Lemezek. 16.40: Jazz. 17.55: Roesner-Stokowska mezzoszoprán éneke. 1

SZOMBAT, MÁRCIUS 10.

Bucuresti, 13: Lemezek. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 20.20: Lemezek. 21: Lupu-Morariu Oktávia éneke zongorakísérettel. 21.50: Graul Hilda és Vrioni Viorica énekel, Daia zongorakísérettel. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben: Hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Az államrendőrség zenekara. 13.30: Hírek. 2.30:

H. Csighy Ella énekel, Garay György hegedű, zongorán kíséri Polgár Tibor. 5: Rádió meseórája. 6: A kecskeméti 878 „Gáspár András” cserkészcsapat kirándulása „Bugacra” Hangjáték. 7: Mit üzen a rádió? 7.30: Kőszegi Teréz klasszikus keringőket énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.10: Kis Szinpad. „Szinész nem ember.” Jelenet. Irta: Harsányi Zsolt. Közreműködik Kurina Simi és cigányzenekara. 10: Hírek. 10.20: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 11.30: Hanglemezek. — Budapest II. 7: Hanglemezek. — Bécs. 12.30: Lemezek. 13.30: Szórakoztató lemezek. 14.10: Lemezek. 18: Állástalanok zenekara. 20: Micalski Anna dalestje. 21: Eysler: Die Schützenliesl, háromfelvonásos operett. 23.30: Zelwecker-jazz. — Berlin. 14: Szórakoztató lemezek. 15.35: Liszt-művek lemezek. 16: Táncclemezek. 18.50: Franck: Négy dal (alt), Robert: G-moll ballada. 21.10: Suppé, Müllöcker, Zeller, Ziehrer és Strauss János operettjeiből. 23: Hírek. Majd 2-ig szórakoztató és táncczene. — Brünn. 12: Lemezek. 12.05: Rádiózenekar. 18.50: Lemezek. 20.35: Polgári leányiskolai énekhar. 21.05: Parasztfuvószzenekar — Königsberg. 12.30—14-ig: Szórakoztató zene. 14.05—15.30-ig: Könnyű lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.25: Oertel orgonaművész játéka. 23.20: Közjáték. — Königsbrunn. 13.10: Az induló az idők változásában. 15: Keringőlemezek. 18.20: Vidám zeneest. 20: Zene a német otthonban. 21.10: Táncczene. — Milano. 18.10: Táncczene. 20.30: Lemezek. 21.40: Pietri: Rompiccolo, háromfelvonásos operett. A szünetben csevegés, új könyvek, utána beszélőújság. — Pozsony. 13.10: Lemezek. 13.35: Déli zene. 21.05: Simandi J. csellózik. 21.55: Operett. Rádiózenekar. — Róma. 18.10: Szórakoztató zene. 22: Opera egy színházból. A szünetben új könyvek Orvieto dómja előtt, csevegés, beszélőújság. — Varsó. 13.05: Szalonzene. 17.55: A szimfonikus zenekara. 19.20: Könnyű zene. 22.20: Familiar-Hepner zongoraművész Chopin műveket játszik.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

Feleségemtől, Tóth Lászlóné, szül. Harna Máriaától a mai naptól különváltam élek s érte semminemű felelősséget nem válllok.

646

Tóth László.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik gyászunkban fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

934

Rozvan-család.

APRÓHIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Egy 25 éven felüli nőtlen hentessegéd, ki nagyobb műhelyben önállóan dolgozott, tevétték. Wagner Károly, Pa: cota. 939

Szabósegédek

nagy és kismunkára, csakis jó darabmunkások, azonnalra felvéttének. Josef Nägele, croitor, Brad. 921

LAKÁS.

EGY KÉTSZOBAS modern lakás teljes komfort: 1. május 1-re, egy külön szoba azonnalra, 2. szép tűzthelyiség május 1-re kiadó. Bővebbet Kálmán-ház, Piata Catedraiei 5. 381

KRESEK különbejárta butorozott szobát, a város központjában március 15-re, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ELEGÁNS, fürdőszobás uccai butorozott szobát, esetleg teljes ellátással keres házaspár a főtéren. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala kér. 832

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt férfiruhát magas áron veszek. Bizományi eladásra mindent elfogadok. „Dorotheum”, Str. Corvin 3. 938

Gyári ebédlőszőnyeg, porzasszőnyegek, arany és ezüst tárgyak, antik komód, kr.denc, ágy és szalon, kis asztalkák, gyönyörű vázák, Nyíl és Romek és egyéb festmények, fall vitrinek, sakk, gobelinek, férfi kabát és ruhák, női bundák, szőrmék, uri szoba, ebédlő, háló, szalonberendezések, márkás zongorák stb. eladók. SALGONE bizom. üzlete. Str. Horia 1., Neumanpalota. 1000

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételeben keresünk. megvételre.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

Varrás és szabászati tanfolyamot

477

kezdnek, a legújabb párisi divat szerint tanítok. Gyorsan és pontosan elsajátítható olcsó áron. — Beiratkozni lehet d. e. 9—12-ig és d. u. 8—5-ig Szerb-palota, Str. Gojdu, II-ik kapu, II. e., ajtó 20.

NAGY KIARUSÍTÁS A COMISIOBAN. Garnitúrák párnázott 500 lejtől kezdve, íróasztal 500 lej, csillárok 300-tól, komplett ebédlő 3500, otománok 750, toilette tükrök 500 lej, előszoba falak 450-től, jó szőrmatraccok 300 lej darabja, rézgyárok: függönyök 2 ablakra, prima brokát 1350, konyhabutorok 800 lej, egyes szekrények 580 lej, ebédlőszőnyegek, valódi és kvári. Singer varrógépek 1200-tól, hálószobák 2900-tól, álló lámpa stb. Aranyat legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. Meghosszabbítottakat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg Maria 13., Dácia kávéház mellett.

Felhívom a szőlőtermelők a. b. figyelmét, hogy telepemen kapható elsőosztályu gyökeres riparia-portalisz, ezenként 1000 Lej árban. Cim:

Kágyi Szabó István, szőlőoltvány telep, Dióssig in Bihar.

933